ORAS
Kiek debesuota, dieną 60°, naktį 55.
Saulė teka 5:48, leidžiasi 6:07

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. L — Price 10c — Chicago, Ill. — Pirmadienis, Kovo-March 25 d., 1963 m. — Kaina 10c — 71

Vasaitis, Jonas 1 10 64
1406 So. 57th Ave.
CHICAGO 50, ILL.

GVATEMALOJ SUSTIPRĖJO SABOTAŽININKAI

ŽINIOS IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

Maskvos docentai egzaminuoja

Kovo mėn. pradžioje Vilniuje įvykusioje visasąjunginio žurnalistikos ir foto reportažo lektoriumo egzaminų sesijoje dalyvavo žurnalistai, spaudos bendradarbiai iš Pabaltijo pavergtųjų respublikų, Baltarusijos, Kalingrado srities. Sesijos seminarams vadovavo, klausytojus konsultavo bei egzaminavo Maskvos Lomonosovo vardo universiteto docentai, "Izvestijų" dienraščio skyriaus vedėjas, žurnalo "Ogoniok" korespondentas, centrinių žurnalistų namų darbuotojai ir kt. (E)

Partija rūpinasi plakatais

Kovo 8 d. Vilniuje, LKP CK-te įvyko pasitarimas apie plakatus ir kitus meninius leidinius. Pasitarime dalyvavo LKP CK biurų pramonės gamybai ir žemės ūkio gamybai ideologiniai skyriai, dar buvo sukviesti dailininkai ir spaudos darbuotojai. Partiniai pareigūnai apžvelgė Lietuvoje leidžiamų plakatų kokybę. Priminta, kad įvairūs, mokomai pagaminti plakatai galį prisidėti prie vad. "komunistinio žmogaus statybos". (E)

Iškreipti grafikų darbai

Lietuvoje pasirodęs dailės kūrinių leidinys "Lietuvių grafika, 1960, 1961, 1962 m." spaudoje sukėlė plačius atgarsius. "Literatūros ir Meno" (7 nr.) savaitraštyje J. Umbrasas leidinį įvertino daugiau teigiamai, nors pastebėjo, kad knygos sudarytojas dail. R. Gibavičius įtraukęs vidutinių ir silpnų darbų. Šiaip knyga esanti reikalinga, net graži. Tačiau "Tiesa" (53 nr.) paskelbė piktą straipsnį.

Jo autoriai V. Uloza su D. Šniuku ypatingai pasipiktino, matyti, grafikų darbuose pasireiškusiu modernizmu. Girdi, skaitytojas greta įdvasintų gyvų žmonių, leidinyje randa "perkreiptus, išsiviepusius veidus, išsigimusius". Daugiausia kritikos teko S. Aleškevičiūtei-Kisarauskienei, iš dalies ir dail. S. Krasauskui, M. Bulakai, T. Kulakauskui, pačiam leidinio sudarytojui R. Gibavičiui ir eilei kitų.

Pagal "Tiesos" autorius, lietuvių grafika parodyta iškreiptai, pasirodę "nesveiki kai kurių dailininkų svyravimai". Padaryti kartūs priekaištai ir leidinio sudarytojui ir Dailininkų Sąjungai ir Valst. grožinės literatūros leidyklai. Partijos linijos gynėjams, aišku, pikta, kad grafikų darbai nebūtinai atstovauja Kremliaus peršamą "socialistinį realizmą" ir nepilnai priderinti chruščioviniams pasisakymams moderniojo meno klausimais ir Iljičiovo varoviškiems nurodymams. (E)

Kiek lietuvių mokosi Maskvoje?

Ryšium su Lietuvoje minėta moters diena (kovo 8 d.) spaudoje, per radiją kelti moterų nuopelnai, aiškinta, kad jų gyvenimas geresnis kaip vad. kapitalistiniuose kraštuose. Kovo 8 d. Vilniaus radijo pasikalbėjime su lietuvaitėmis studentėmis, studijuojančiomis Maskvos universitete, paaiškėjo, kad šiuo metu Maskvoje iš viso mokosi apie 120 lietuvių, jų tarpe pusė merginų. Tie studentai turi savo klubą, pavadintą "Baltika". Ta proga, žinoma, skelbta, kad mokslas Sovietijoje esąs lengvai prieinamas, tuo tarpu Vakaruose siekiant baigti aukštuosius mokslus, esančios reikalingos didelės pinigų sumos. Sovietijoje, giriamasi, gaunama stipendijos (jos gaunamos ir Vakarų universitetuose), bet nepasakoma, kad jų vargiai pakanka studentams pragyventi. (E)

Biržai be skalbyklos

Biržuose šiuo metu, anot "Tiesos" (32 nr.) jau esama daugiau kaip 10.000 gyventojų. Giriamasi, kad pernai biržiečiai sulaukė dujų viryklų ir dabar dujų balionais naudojasi daugiau kaip 130 šeimų, džiaugiamasi, kad Biržuose bus įmanoma naudotis siuvykla... kreditan. O iš kitos pusės, pasirodo, Biržuose tėra viena pirtis ir toji pati apleista. Sunkoka, girdi, ir miesto moterims, nes mieste nėra skalbyklos. Jei sutepei drabužį, tai, esą, turi eiti pas vad. privatininką. Nėra Biržuose ir chem. valyklos. Skundžiamasi ir batsiuvių, laikrodininkų, mechanikų darbu.

Kiek biurokratų kolchozuose?

Lietuvos spaudoje kartais pasirodo nusiskundimai — per daug kolchozuose esą įvairių biurokratų, jie neturi darbo. Feljetone apie "etatinius veltėdžius" "Tiesoje" (28 nr.) paskelbta kiek būdingų duomenų. Štai, Kauno raj. kolchozo "Pirmyn" vadovaujančiam personalui buvę išmokėta 5.000 rb., o kolchozininkai... tegavę vieną tūkstantį. Rokiškio raj. "Pergalės" kolchoze tam personalui išmokėta 6.628 rb., o kolchozininkams-gamybininkams — vos 6.340 rb. Kai kuriuose sovchozuose 6 darbininkams tenka po vieną administracijos tarnautoją. Pasirodo, kolchozuose labiausiai pamėgtas pavaduotojo etatas. Kolchozų pirm-kai sau pavaduotojų, teigia partijos organas, prisigalvoja ir laukininkystei, gyvulininkystei, ir statyboms, ir mechanizavimui. Kai kur, pvz. ir brigadininkai sėdi be darbo, nes jų darbą atlieka... pavaduotojai. Ar verta dirbti, klausiama, kai ir taip mokamas atlyginimas? (E)

Kartoja reikalavimą Vakarų Vokietijai

Turi uždrausti mokslininkams dirbti Egipto karo pramonėj

JERUZALĖ. — Izraelio radijas pakartojo reikalavimą Vakarų Vokietijai uždrausti savo mokslininkams dirbti Egipto karo pramonėj, patyrus, kad jie dirba raketas, kuriomis būtų galima pasiekti Izraelį.

Izraelitų nepatenkino Vokietijos paaiškinimas, kad ji prašys mokslininkus geruoju tai atsisakyti, nes įstatymas būtų nesuderinamas su konstitucija, kuri leidžia vokiečiams važiuoti užsienin ir dirbti, kur nori.

UNITED PRESS - NAUJIENŲ Photo

Prezidentui Kennedy (dešinėje) įteikiamas specialios Baltųjų Rūmų komisijos paruoštas raportas ryšium su Amerikos teikimu užsieniams paramos. Komisijos vardu raportą įteikė paramos teikimo administratorius David E. Bell (kairėje) ir generolas Lucius Clay (viduryje).

KENNEDY APIE EKONOMINĮ ATOSLŪGĮ

Šį pavojų tikisi pašalinti mokesčių mažinimu

CHICAGO. — Prezidentas Kennedy savo kalbai tema pasirinkti vėl mokesčių sumažinimą, kaip vieną iš svarbiausių priemonių sulaikyti nedarbo pavojų, kylantį dėl nepaprastai didelio jaunimo prieauglio darbo rinkoj ir dėl mechanizacijos, automatizacijos žemės ūky ir pramonėj.

Prezidentas šeštadienį atskrido į O'Hare aerodromo atidarymą iškilmes. Jo statyba kainojo $200,000,000. Jis pasidarė didžiausiu aerodromu pasauly. Į O'Hare atskrenda ir išskrenda per dieną 40,000 žmonių. Praeitais metais atskrido ir išskrido 416,976 lėktuvai, arba 1,050 per dieną, iš kurių trečdalį sudarė sprausminiai lėktuvai.

Pagerbus laivyno komandierių leitenantą Edward O'Hare, II pasaulinio karo žuvusį didvyrį, kuriuo vardu buvo aerodromas pavadintas, prezidentas su meru Daley, gubernatorium Kerner, senatorium Douglas pasileido automobilių vilkstine NW autostrada į Conrad Hilton viešbutį Michigano bulvare. Ten prezidentas pasakė kalbą 1,500 politikos, visuomenės veikėjų ir lėktuvų kompanijų atstovų.

Vaidenasi sunkūs laikai

Kaip šioj, taip ir trumpesnėj kalboj aerodrome, prez. Kennedy įvertino mero Richard Daley nuopelnus Chicagos augimui ir tvarkymui. Bet pagrindinė prezidento tema buvo — kaip surasti darbo šiame dešimtmety milijonams naujų darbininkų. Jei kyląs bedarbių potvynis nebus sustabdytas, Amerika gali susilaukti chroniškų vargų, ekonominių atoslūgių, streikų.

Kokio nors magiško sprendimo prezidentas neturįs. Bet savo projektą sumažinti federalinius mokesčius $10 bil. jis laiko viena iš tų priemonių, kurios padidintų vartotojų pirkimo pajėgumą ir paskatintų pramoninkus daugiau investuoti ir daugiau gaminti. Prezidentas priminė, kad kiekvienais metais vis daugiau prekių pagaminama naudojant vis mažiau darbo rankų. Pramonės mechanizacija, automatai atima darbą žmonėm. Prezidentas mano, kad tik gerai išsilavinę, aukštesniąsias mokyklas baigę jaunuoliai turi vilties rasti darbą operuoti naująsias mašinas, kurios savo ruožtu daugiau ir daugiau žmonių išstumia iš darbo proceso.

JAV duos Brazilijai dar $580 milijonų

Prez. Kennedy priims finansų ministerį antram pasitarimui

WASHINGTONAS, D. C. — Brazilijos finansų ministeris Dantas dviejų savaičių derybas dėl naujos paskolos pradėjo ir baigs susitikimu su prezidentu Kennedžiu.

Pirmadienį Dantas atvyks į Baltuosius rūmus išsikalbėti su prezidentu apie ekonominius santykius ateity. Iš JAV vyriausybės Dantas išsiderėjo $580 milijonų paramos per ateinančius 3 metus. Be to išsiderėjo ilgesnį išdėstymą senosios skolos, siekiančios $1.3 bil.

Naujieji Amerikos milijonai reikalingi Brazilijos ekonominei programai, kurioj prekybos išplėtimas su Sovietų Sąjunga užima labai svarbią vietą. Kad galėtų išplėsti prekybą su Sovietais, Brazilija turėjo atnaujinti diplomatinius santykius su Kremlium, uždaryti Pabaltijo valstybių atstovybes.

Kovojant Lotynų Amerikoje su komunistų, fidelistų pavojum, Washingtonui svarbu išlaikyti gerus santykius su Brazilija. Prezidentas Goulart tai gerai žino. Jis nudavė praeitą savaitę tokį užsigavusį valstybininką, kad įsakė Dantui sustabdyti derybas dėl finansinės paramos. Užsigavimo priežastis: JAV kongreso užsienio komisijos pareiškimas apie komunistų įsiskverbimą į Brazilijos valdžią. Valstybės departamentas po to davė išsisukinėjantį paaiškinimą, kad tik patenkintų prezidentą Goulartą ir kad būtų galima atnaujinti derybas su Dantu dėl anų $580 milijonų.

— **Iš Kubos vėl išplaukė** kiek rusų armijos technigų laivu "Baltika", kuris palaiko nuolatinį susisiekimą, pranešė AP agentūra. Bet niekad niekas nepraneša, kiek rusų atplaukia į Kubą.

Pravda gvildena ūkio sunkumus Lietuvoje

CHICAGO. — Dienraštis Tribune nuolat pasigiria savo štabo nariu James Sullivan, kuris yra gavęs bakalauro, magistro ir daktaro laipsnius už Rusijos studijas. Jis galįs skaityti rusų laikraščius. Kartą per savaitę jis išverčia straipsnį iš Pravdos. Tribune ji išspausdina su minėtomis biografinėmis žiniomis apie vertėją Sullavaną.

Sekmadienio numery James Sullivano išverstasis straipsnis buvo apie žemės ūkio nepasisekimus Lietuvoj. Straipsnio vertėjas duoda ir savo komentarų. Jis pastebi, kad JAV žemės ūkio departamento ekspertas Rusijos žemės ūkio klausimais Lazar Volin ir kiti jau nuo 1930 metų rašę, jog Sovietai geriausių vaisių iš žemės nusausinimo turėtų vakarinėse provincijose, kur klimatas yra palankesnis.

Rašo apie nepasisekimus

Pravda vasario 17 dieną rašė, kad SSSR skiria milžiniškas sumas balų, liūnų nusausinimui Lietuvoj. Šįmet šiam tikslui esą paskirta 50 mil. rublių. Bet išleisti pinigai neneša lauktų vaisių dėl nenusivokimo, apsileidimo, išeikvojimų.

Zarasuose buvę užplanuota vienoj vietoj nusausinti 4,940 akrų per pustrečių metų už 327,000 rublių. Praėję 7 metai, jau išleista 219,000 rublių, ir tik 1,094 akrų išdrenuota.

Arba vėl: Lenino kiaulių ūky prie Kauno 1961 metais pradėjo kasti kanalą. Kol ji iškasė, iš kito galo jis vėl užako. Reikia kasti iš naujo. Nuo 1960 metų pradėta sausinti 408 akrai žemės Šviturio kolūky, bet darbo galo nematyti.

Lietuvos plytos į Kazachstaną

Koks tai draugas inžinierius nusiskundžia statybos darbais Kazachstane. Plytos gabenamos iš Lietuvos, geležis ir cementas — iš Maskvos, kalkakmenys — iš Odesos. Esą nesunku apskaičiuoti, kiek tokios statybos kainoja, rašo inžinierius Zemliak savo skunde Pravdoj.

PREZ. YDIGORAS IŠSIUNTĖ ARMIJĄ KARIAUTI SU FIDELISTŲ BANDOMIS

Komunistų partizanai nori izoliuoti šalies sostinę

GVATEMALOS MIESTAS. — Gvetemalos prezidentas Ydigoras daugiau negu kuris kitas Kostarikos konferencijos narys reikalavo nuversti Fidel Castro. Grįžęs namo, jis rado padėtį respublikoj dar pavojingesnę, negu buvo prieš išvykstant į San Jose susitikti su prezidentu Kennedžiu. Vietos komunistai, padedant Castro agentams, pasistengė per tas dienas pademonstruoti savo gaujų stiprėjimą.

Prez. Ydigoras sekmadienį skelbė, kad jis išsiuntė kariuomenę kovoti su komunistų, fidelistų teroristais džiunglėse. Kariuomenė suėjusi į sąlytį, bet apie rezultatus, nuostolius prezidentas nieko nepasakė. Sabotažininkų tikslas esąs visų pirma izoliuoti respublikos sostinę, Gvatemalos miestą, nukirtus susižinojimo ir susisiekimo linijas.

Stipresnis komunistų puolimas buvęs vienoj vaisių plantacijoj, kuri priklauso U. S. Fruits kompanijai.

Pirmasis "Castro" Lotynų Amerikoj, buvęs Gvatemalos prezidentas Jacobo Arbenz Guzman, gyvenąs dabar Kuboj, kalbėjo sekmadienį, jog Castro stiliaus revoliucijos (komunistinės) nusiaubs visas lotynų respublikas, Gvatemalą — greičiau už visas kitas.

1954 metais prez. Guzman buvo nuverstas, Gvatemalos antikomunistų sukilėliams susilaukus iš JAV pakankamai pagalbos (neišskiriant ir lėktuvų).

Neaiški padėtis Meksikoj

Meksikos gynybos ministerija įsakė ištirti žinias, kad Jukatano pusiasalio nuošalesnėse vietose veikia prokomunistinės partizanų grupės, vadovaujamos Castro valdžios.

Du Meksikos generolai paskelbė skirtingus pareiškimus. Vienas kalbėjo apie komunistų grupių organizavimą ir įsakymą juos išgaudyti, kitas generolas paneigė tokių grupių egzistavimą.

Negrų kongresmanas boikotuoja NAACP

"Mes užimsime baltojo žmogaus rojų — Ameriką"

NEW YORKAS. — Kongreso narys Adam Powell (dem., N. Y.), Harlemo negrų vadas kalbėjo šeštadienio vakarą masiniame susirinkime, kad negrai turi boikotuoti jų teisių kovos organizaciją NAACP (National Association for Advancement of Colored People), kadangi jos vadovybėj esą ir baitųjų.

Kalbėtojas, kuris yra ir Harlemo religinis vadas (Afrikos, tai yra negrų, abesiniškų babtistų pastorius) liepė boikotuoti ir visas kitas rasinės lygybės, teisių organizacijas, kurios nėra negrų kontroliuojamos.

"Amerikos žydų kongrese nėra nė vieno negro", kalbėjo atstovas Powell. "Mes turime dirbti ir kovoti vieningai ir boikotuoti vieningai. Turės ateiti didinga diena, kada mes įsiveršime į baltojo žmogaus dangų — Ameriką".

Draugystė su rasistais

Atstovas Powel, kuris vadovauja JAV kongreso švietimo komitetui, pasakė gražių žodžių apie Malcolm X, juodųjų rasistų — "muslimistų" vado pavaduotoją. "Juodieji muslimistai" skelbia juodosios rasės pranašumą prieš baltąją. Baltuosius vadina velniais, krikščionių religiją — baltojo žmogaus išmislu juodžiams pavergti.

JAV kongreso narys Powell kalbėjo, kad nuomonių skirtumų su juodaisiais muslimistais esą, bet tai nėra priešvalstybinė organizacija.

Prezidento komisija pataria sumažinti parama užsieniui

Perdaug iškart apžioja, bet permaža padaro

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas buvo paskyręs komisiją, kuri vadovaujant atsargos generolui Lucius Clay (Continental Can Co. prezidentui) ištirtų JAV karinės ir ekonominės paramos užsieniui gerąsias ir blogąsias puses.

Komisija, baigus savo darbą, iš esmės įvertino užsienio paramą kaip svarbų faktorių Amerikos politikos interesams. Bet iškėlė ir nemaža trūkumų. Komisija konstatavo, kad JAV nori iškart perdaug aprėpti ir pergreit susilaukti rezultatų. Tai esančios esminės klaidos užsienio valstybių paramos politikoj.

Pataria nubraukti $500 mil.

Prezidento komisija savo patarimu nubraukti nuo užsienio valstybių paramos biudžeto pusę bilijono dolerių padrąsins kongrese paramos kritikus ir priešininkus energingiau kovoti už biudžeto sumažinimą.

Komisija patarė kai kurioms valstybėms paramą iš viso nutraukti. Valstybių neišvardijo, bet patirta, kad viena iš jų esanti Indonezija. Pataria neduoti paramos valstybėms, kurios nedaro reikalingų ekonominių, socialinių reformų, būtinų šalies pažangai.

Komunistinė Kinija telkia kariuomenę

Premjeras Nehru susijaudinęs

NEW DELHI, Indija.—Premjeras Nehru šeštadienį kalbėjo parlamente, kad komunistinė Kinija sustiprino savo kariuomenę Indijos-Tibeto pasieniu. Indija gavusi žinių apie naujų armijos dalinių atgabenimą į Tibetą, apie rekvizicijos Tibete ir tibetiečių varymą į darbus prie karinių kelių tiesimo Indijos pasieny.

Pekingo valdžios notos irgi pasidariusios agresingesnės. Poros tokių notų tonas buvo užgaulus, pasakė Nehru. Premjero kalba komentuojama kaip įspėjimas laukti naujo kinų puolimo, kai Himalajų kalnuose bus praėjusi žiema.

CLEVELAND, OHIO

Jaunųjų veidai vietos Alto valdyboje

Nemanau, kad reiktų pakartotinai atžymėti Clevelando Alto skyriaus valdybos veikėjus veteranus, kurie yra iškovoję tinkamą vardą Alto organizacijai. Jų veidai visuomenei jau yra žinomi iš jų praeities veiklos darbų. Mano tikslas, pristatyti skaitančiai visuomenei nors dalį jaunimo atstovų, kurie yra entuziastingai įsijungę į garbingas Alto veikėjų eiles, Clevelando skyriaus gretose.

Valdybos narė Ingrida Stasaitė

Stasaitė yra chemijos bakalauro moksliniu laipsniu baigusi kolegiją, dirba savo specialybėje Republic Steel Tyrimų Centre, Clevelande. Aktyvi čiurlionietė ir ne tik gera dainininkė, bet ir nuolatinė ansamblio pranešėja. Praeitais metais, paskelbus Clevelando Kultūrinių Darželių gražuolės rinkimus, iš 16 tautų atstovių, dalyvavusių konteste, Clevelando miesto burmistro žmona, ponia R. Locher, Kultūrinių Darželių šventės metu tos garbės vainiką uždėjo ant Ingridos galvos ir jos pečius perjuosė tituluojančiu kaspinu. Nežiūrint to, kad aktyviai dalyvauja keliose jaunimo organizacijose, ji dar yra nepamainoma tautinių šokių mokytoja. Jos paruošti šokėjai šauniai reprezentuoja mūsų tautinio pasididžiavimo meną. Be pasiaukojančio veikimo jaunimo tarpe, Ingrida randa laiko dirbti vietos televizijos stotyje. Jos dėka š. m. II. 17 d. buvo gautas pusvalandžio laikas Vasario Šešioliktosios proga lietuviškosios dainos reprezentacijai ir adv. J. Smetonos pasirodymui, kuris televizijos žiūrėtojus supažindino su lietuvių tautine grupe JAV ir mūsų rūpesčiais. Teko patirti, kad Ingrida ruošiasi moksliniam magistro laipsniui.

Ingrida Stasaitė turi visas reikiamas kvalifikacijas reprezentuoti garbingos lietuvaitės vardą. Bet toji reprezentacijos garbė uždeda ir tautinę atsakomybę — visuomet išlikti žėrinčiu lietuvaitės pavyzdžiu!

Vėliau iš eilės pristatysiu ir kitus jaunuosius.

Vyskupas Brizgys Clevelande

Kovo mėnesio 10 d. Clevelande lankėsi vyskupas Brizgys. Tą dieną šv. Jurgio parapijos bažnyčioje laikė pamaldas ir pasakė pamokslą. Jo atsilankymo tikslas išaiškinti kolonijos tikintiesiems apie pastangas Washington, D.. C., bendroje maldykloje įrengti lietuvišką koplyčią, kurios įrengimas kainuosiąs apie $350,000, kuriuos, savaime aišku, turės suaukoti lietuviškoji išeivija.

Teko girdėti, kad vyskupas Brizgys, grįžęs iš Romos, keliose vietose yra pasisakęs apie padėtį okupuotoje Lietuvoje ir kai kas iš jo pranešimų ėmė daryti išvadas, kad vyskupas sukąs į bendradarbiavimą su pavergtos Lietuvos šalininkais. Buvo labai įdomu pačiam jį išgirsti.

Iš vyskupo Brizgio pranešimo paaiškėjo, kad jis yra gana plačiai informuotas apie dabartinę padėtį Lietuvoje. Vyskupo žodžiais, Lietuvoje dar niekuomet nebuvo toks tautinis solidarumas ir pastangos padėti ir gelbėti lietuvis lietuvį, koks yra dabar pavergtoje Lietuvoje. Jaunimas yra perdėm lietuviškas. Vengia kurti mišrias šeimas ir aiškiai rodo savo neapykantą rusui okupantui. Ir tokios nuotaikos ne tik masėse, bet didele dalimi ir partijos narių tarpe. Daug buvusių užkietėjusių komunistų dabar jau yra praregėję ir įsitikinę, kad rusiškasis komunizmas yra niekas daugiau kaip pavergėjai, tautų išnaudotojai ir todėl iššaukta visuotinė neapykanta.

Pavergta tėvynė su dideliu dėmesiu seka išeivijos pastangas Lietuvai laisvę sugrąžinti ir į tas pastangas dedama ten daug vilčių. Dideliu susidomėjimu klausomos Vliko radijo transliacijos iš Romos, Vatikano ir Madrido.

Vyskupo turimomis žiniomis, į Lietuvą dar nėra grįžusių apie 120,000 tremtinių, jų tarpe apie 300 katalikų kunigų. Niekas nežino, koks nuošimtis negrįžusiųjų yra miręs, ar nužudyti, tačiau neabejojama, kad tokių susidaręs didelis nuošimtis.

Mielas svečias su neslepiamu pasitenkinimu paminėjo Trakų ir Kauno istorinių pilių atstatymo faktą, paryškindamas, kad Kauno pilis atstatyta kiek jos buvo matomų pamatų Nemuno-Neries krantuose, bet vykdant pilies atstatymo ir tyrimo darbus, buvo atrasta apie trečdalis jos pamatų Neries vagoje, kas rodo, kad bėgą amžiai nuplovė dalį pilies ir jos pamatus palaidojo sriauniuose Neries verpetuose. Taigi, ji, Kauno pilis, savo galybės dienose buvo kur kas didesnė, negu mes iki šiol žinojome.

Ir turiu pasakyti, kad išklausęs visą vyskupo Brizgio pranešimą, aš neradau nei mažiausios galimybės prielaidai, kad pranešėjas jau suka į bendradarbiavimą su krašto okupantais, ar jų sėbrais — lietuviškomis išgamomis. Toli gražu!

Aš taip pat visai netikiu, kad žmonės, kurie pravedė pilių atstatymo projektus ir juos įgyvendino, tą darbą dirbo tam, kad pasitarnautų rusiškojo komunizmo populiarinimui pavergtoje Lietuvoje. Daugiau tikiu, kad jie savo širdyse turėjo mintį, jog į atstatytas pilis atsilankiusios moksleivių ekskursijos, ar baudžiavos išvargintų kolchozininkų grupės, čia sustiprės ryžtu kovoje dėl laisvės ir pasisems jėgų kentėjimams nugalėti, nes tuose pilyse visuomet prisimins istorinės Lietuvos vyrų didvyriškus žygius į rytus net iki Maskvos vartų ir į vakarus iki Žalgirio kovos laukų! Ir tokių ekskursijų ten niekuomet netrūksta. Užtai ne be reikalo pats kraugerys Nikita asmeniškai užsipuolė tų pilių atstatymo vykdymą ir iškoneveikė tų darbų autorius ir vykdytojus. Bet, įsidėmėkime, tie darbai vistiek buvo užbaigti!

Tačiau Clevelandas niekuomet negali "nepagarsėti". Taip ir šį kartą. Vyskupui Brizgiui padarius pranešimą, vienas iš vietos veiklesniųjų bendruomenininkų, ir dargi vadovų, veik kiekvienam pasitiktam ėmė aiškinti, kad vyskupas Brizgys esąs veik neabejotinas bolševikas, jei drįso tokį pranešimą daryti.

Bendruomenininko tokios, sakyčiau, šlykščios išvados, kurios begėdiškai skelbiamos viešai, man priminė labai charakteringą Br. Railos išsireiškimą — "minkštapilviai".

Bet mano gimtosios žemaitijos artojas, vertindamas tokius dalykus, labai trumpai apie tai pasisakytų: "Minkštapilviai patriotai". Aleksas Šemeta

UNITED PRESS - NAUJIENŲ Photo

John Profumo, Anglijos kabineto narys (kairėje), parlamente pareiškė, jog jis nieko bendro neturi su dingimu dvidešimt vienerių metų gražuolės Christine Keeler. Tačiau jis prisipažino, jog su ja draugavęs, bet jo santykiai buvę korektiški.

Viso pasaulio lietuviams

Kaip jau seniai visiems yra žinoma, 1964—1965 m. New Yorke įvyksta Pasaulinė paroda. Amerikoje gyveną lietuviai nutarė šioj parodoj dalyvauti ir tam reikalui New Yorke yra sudarytas Specialus Koitetas.

Šis komitetas, žinodamas, kad neturime laisvos Lietuvos nei jos pramonės, mano, kad galima pasaulinėje parodoje parodyti lietuvių tautinį meną, architektūrą, braižiniuos bei piešiniuos, liaudies meną ir jo dirbinius, lietuviškus mezginius ir audinius, archyvinius dalykus, lietuvių spaudą išeivijoje ir t. t.

Komitetas, nežinodamas kokių kas eksponatų galėtų paskolinti, prašo visų laisvam pasaulyje gyvenančių lietuvių pranešti kokius eksponatus galėtų minimai parodai paskolinti (Rašyti: Rev. L. Jankus, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.). Atsiliepimą norėtumėm gauti iki 1963 m. liepos 1 d.

Šiuo metu norime tik suregistruoti, ką turime įdomiausio parodyti pasauliui (spėjama, parodą atlankys per 70 milijonų žmonių).

Gavę informacijas tarsimės individualiai dėl lietuviškų eksponatų patalpinimo bei jų atgabenimo į New Yorką Pasaulinei Parodai, kuri prasidės 1964 m. balandžio 15 d.

Lietuvių Komitetas
Pasaulinei Parodai
(pas.) J. Stukas, Pirmininkas

MOVING — APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS — MOVING
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli trokai - Naujausi kraustymo įrankiai
Ilgų metų patyrimas - Pigus ir sąžiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. Willbrook 5—9209

KIEKVIENAM MAŽALIETUVIUI
REIKALINGOS KNYGOS

KIEKVIENAM LIETUVIUI BŪTINOS KNYGOS, JEI JIS NORI SAVO TAUTOS PRAEITĮ PAŽINTI:

1. Prof. P. Pakarklio KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTVARKOS BRUOŽAI, 176 pusl. $2.00
2. MAŽOJI LIETUVA, 327 pusl. Kainavo $5.00, o dabar tik $3.00
3. Prof. P. Pakarklio POPIEŽIŲ BULĖS, 70 psl. . . . $1.00
4. Prof. P. Pakarklio SENASIS PRŪSŲ TEISYNAS, 31 pusl. $0.50

Šias knygas galima nusipirkti

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St. Chicago 8, Ill.

arba užsisakyti laišku, atsiunčiant čekį arba Money Order ir pridedant 25 centus siuntimo išlaidoms padengti.

VALANDOS:
Pirmad. nuo 12 iki 8 po piet
Antrad. „ 9 „ 4 „ „
Trečiad. uždaryta visą dieną
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 po piet
Penktad. „ 9 „ 8 „ „
Šeštad. „ 9 „ 12:30 „

Chicagos Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena įdomiausioji ir mūsų klijentų patogumui puikiausiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.

Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

$4\frac{1}{2}$%
Dividend on Investment Accounts

INSURED

Chicago Savings and Loan Association

6245 South Western Avenue. Chicago 36 GRovehill 6-7575

Narys Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois

Special values for SMART SHOPPERS!

ONLY FRIGIDAIRE OFFERS YOU-PORCELAIN in all these products!

FRIGIDAIRE PORCELAIN ENAMEL GIVES YOU MORE WHEN YOU BUY—MORE WHEN YOU TRADE!

HIGHER TRADE-IN VALUE! Porcelain—the finish that never grows old—can be sold without refinishing—so we'll pay more!

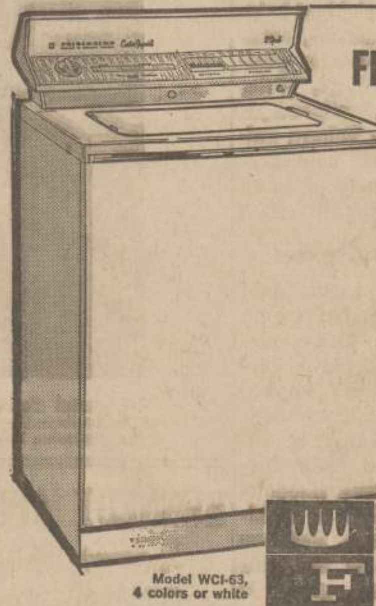

Model WCI-63, 4 colors or white

FRIGIDAIRE Washer rinses extra-clean in fresh running water!

- New 12-lb. capacity!
- 3-Ring Agitator action washes each piece really clean!
- Spins clothes drier—removes lint automatically!
- Suds saver Model WCIR-63 saves gallons of water!

Ask about exclusive 15-Year Lifetime Test!

THE STURDY FRIGIDAIRE WASHER

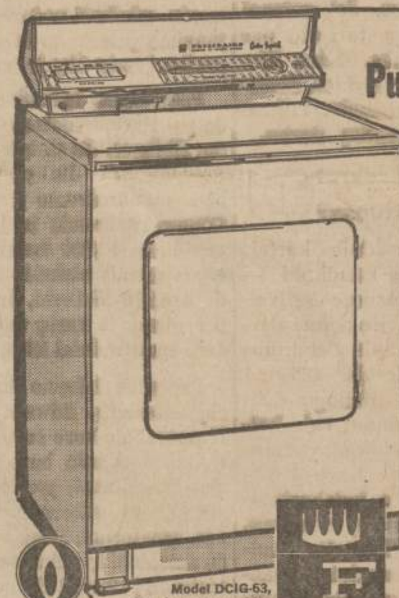

Model DCIG-63, gas, 4 colors or white

Push-button FRIGIDAIRE Dryer dries every fabric beautifully!

- 6-position Fabrics selector matches heat to the fabric!
- Only Frigidaire has Flowing Heat—dries breeze-fresh!
- Choice of Automatic Drying—or set drying time yourself!
- No-stoop lint screen on the door!

Insist on Frigidaire Dependability!

FRIGIDAIRE FLOWING HEAT DRYER

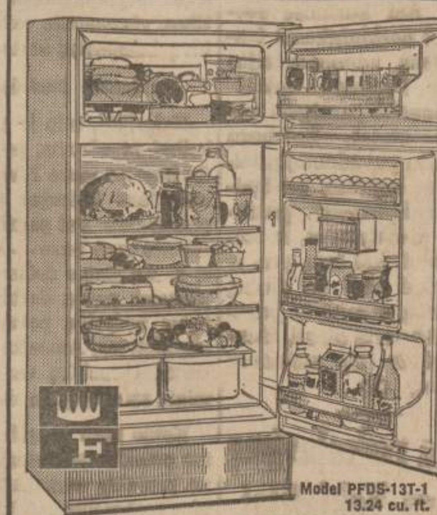

Model PFDS-13T-1 13.24 cu. ft.

Thriftiest FRIGIDAIRE Porcelain Enamel 2-Door!

- Rust-resistant Porcelain Enamel finish—won't fade!
- 100-lb. zero zone freezer with separate insulated door.
- Self-defrosting refrigerator section.
- Twin fruit and vegetable Hydrators.
- Extra storage in the door!
- Frigidaire dependability, too.

FRIGIDAIRE ...THE FAMILY REFRIGERATOR

EASY TERMS NO MONEY DOWN

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st Street
Tel. HEmlock 4-9200
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

"NAUJIENOSE" GARSINTIS VISUOMET APSIMOKA

GYVENTOJŲ IŠVEŽIMAI IŠ LIETUVOS

Juozas Audėnas "Nepriklausomoje Lietuvoje" (Nr. 11) rašo:

Per ilgus šimtmečius Rusijos carų valdžia užgrobė nepaprastai didelius žemės plotus nuo Uralo kalnų iki Ramiojo vandenyno, t. y. visą didžiulį Sibirą. Tuose dideliuose plotuose gyveno daug tautelių, bet bendrai visas kraštas buvo visai skystai apgyventas, nežiūrint to, kad carų valdžia ligi pat Pirmojo Pasaulinio karo daug gyventojų į Sibirą ištremdavo.

Visoje Sovietinėje Rusijoje, įskaitant ir okupuotuosius Pabaltijo ir kitus kraštus, paskutiniame dvidešimtmetyje, t. y. 1939—1959 metus, gyventojų skaičius priaugo 9.5%, t. y. nuo 190.7 milijonų iki 208.8 mil. Tačiau gyventojų prieauglis kilo ne visame krašte vienodai. Pav.

Lietuvos gyventojų skaičius per tą dešimtmetį nuo 3,215,000 sumažėjo iki 2,711,000

Sumažėjo ir Gudijos gyventojų skaičius. Bet gyventojų skaičius nepaprastai pakilo Azijinėje Rusijoje. Pav. Uralo srityje — 32%, vakariniame Sibire—24%, rytiniame Sibire — 34%, Tolymuose Rytuose — 70%, ir Kazakstane — 38%. Bendrai imant, visame Sibire gyventojų priaugo apie 40%, kas sudaro apie 25 milijonus. Ir surašinėjimo metu t. y. 1959 metų pradžioje Azijinėje Rusijoje buvo 63 mil., o Europinėje su okupuotaisiais kraštais 146 mil. Imant proporcingai Azijinėje Rusijoje surašinėjimo metu turėjo būti **apie 330,000 lietuvių ten ištremtųjų.**

Be masinių Lietuvos gyventojų trėmimų, kurie buvo 1941 ir 1944—1951 m. mes nuolatos randame žinių, apie Lietuvos ir kitų kraštų jaunimo neva "savanorišką" išvežimą į Sibiro plėšimines žemes vasaros ar ir pastoviems laukų darbams. Kiek iš Lietuvos tokių jaunuolių "savanorių" išvažiavo, niekas jokių duomenų nepaskelbė ir nepaskelbs. Mes tik žinome išvežimų faktus. O iš viso apie gyventojų perkilnojimus sovietinė spauda ligi šiolei visiškai tylėjo. Tiktai 1961 metų Maskvoje leidžiamasis žurnalas "Ekonomika Selschogo Choziaistva" nr. 8 duoda straipsnį, kuriuo nagrinėjamas SSSR gyventojų perkeldinėjimas. Straipsnyje rašoma, kad carų valdymo laikais ekonominiais ir politiniais sumetimais "Perkeliamuosius gabendavo į Sibirą nepritaikytais ir perpildytais vagonais". Gerai, kad tatai paminėjo. Mes prie to galime pridėti, kad bolševikinė Rusijos valdžia dvidešimtojo šimtmečio viduryje tais pačiais politiniais ir ekonominiais sumetimais gyventojus į Sibirą veža dešimteriopai biauresnėmis sąlygomis, negu tai darė carų valdžia. Baltas ar raudonas rusų caras yra toks pat savo ribų nežinąs imperialistas ir nei žmogaus asmens, nei jo laisvės nerespektuojąs.

Lietuvių trėmimas Sibiran 1941 m.

Minėtasis straipsnis nurodo, kad 1906—1908 m. už Uralo buvę perkeldinta pusantro milijono žmonių. Iš jų daugelis sugrįžę, daugelis pasilikę, bet kur dingę 703,414 perkeldintieji asmenys, jokių žinių nelikę. Dabar gi socialistinėje santvarkoje gyventojų perkeldinimas esąs vykdomas "ne stichiniai, bet pagal liaudies ūkio planą". Pabrėžia net ir tai, kad perkeldinimas pravedamas griežtai savanoriškai, ypač su šeimomis". Sunku būtų patikėti, kad žemės ūkio specialistai ir redaktoriai nežinotų, kaip NKVD perkeldinėja gyventojus iš vienos vietos į kitą. Bet už tat tas NKVD kruvinasis gyventojų trėmimo priemones gerai žino ne tik okupuotosios, bet ir pati rusų tauta. Lauksime, ar dabartiniai Kremliaus carai pasmerks Stalino politiką ir gyventojų trėmimo ir koncentracijos stovyklų laikymo srityse, kaip kad ji prakeikia dėl kelių komunistų vadų nužudymo.

Didžiausi gyventojų perkeldinimai, kaip straipsnyje rašoma, Rusijoje buvę 1937—1940 m. (Lietuvą okupavus pirmasis didysis jos gyventojų į Sibirą išvežimas buvo 1941 metų birželio 13-15 d. Buvo išvežta 34,260 asmenų). 1940 metais perkeldinimas pašokęs 1292% palyginus su 1937 metais. Reiškia žmonių nesigailėta, o 1941 m. tremiant lietuvius jau turėta ir didelio patyrimo.

Po Antrojo Pasaulinio karo perkeldinimai buvę pradėti iš naujo ir 1950 metų perkeldintųjų skaičius prašokęs 418% palyginus su 1946 m. perkeldintųjų skaičiumi.

Jaunų žmonių į plėšimines žemes perkeldinimas ypatingai padidėjo Nikitai Chruščiovui pėmus valdžią. Jis primygtinai reikalavo ir tebereikalauja vežti jaunus žmones į plėšimines Sibiro sritis iš visų kitų plačiosios Sovietijos kraštų. Taip darė, tai ir tebedaro. O žurnalas rašo, kad "dirvonuojančių ir nenaudotų žemių dirbimui reikėjo perkeldinti trumpu laiku šimtai tūkstančių gyventojų į neapgyventas sritis kur dar nebuvo paruošta gyvenviečių perkeldintiesiems". Toliau rašoma, kad tai buvę padaryta be jokių susitrukdymų, nes normaliam perkeldinimui (suprantama pirma įrengus žmonėms gyvenvietes) esą būtų reikėję daug laiko.

Iš šitokio pačių rusų aprašymo mes turime pilną vaizdą, į kokias sąlygas buvo mūsų tremtiniai padėti. Apie tai mums pasakojo jau ne vienas ten išgyvenęs liudininkas, bet dabar ir pats Kremlius tatai patvirtina.

Trėmimai toli gražu dar nepasibaigė. Kaip toliau žurnalas rašo, sovchozams dar esą labai reikia jaunų žmonių: traktorininkų, šaltkalvių, elektrikų, mechanikų, statytojų ir kitokių. Pirmoje eilėje vyrų. Taigi, Lietuvoje paruoštą jaunimą, ypač vyrus, gabeno ir tebegabena į Sibirą. Bet gabena ne vien į žemės ūkį, bet ir į pramonę, o ir į priverstinų darbų stovyklas.

Toliau straipsnyje konstatuojama, kad dėl perkeldinimo 1954—1961 m. Kazachstano gyventojų skaičius padidėjęs trim milijonais ir pasiekęs 10,387,000 gyventojų. Imant proporcingai, iš Lietuvos per tą laiką į Kazachstano plėšinius turėjo būti išvežta apie 40,000 jaunuolių. O kiek jų buvo išvežta į kitas sritis?

Sovietijoje trėmimai tebeeina nepaliaujama banga.

Paauglių savotiška "išdaiga"

Jefferson Parko policija ieško paauglių, kurie menamai namų darbo bomba pusėtinai apgadino automobilį ir padarė gerokai nuostolių namui, kuriame gyvena Oscar Miller, Merchants banko tarnautojas.

Miller, grįžęs iš darbo, paliko savo automobilį prie namo, kuriame gyvena (Eastwood ir Moody). Vos jis spėjo įeiti į vidų, kaip pasigirdo eksplozija.

Tuoj atskubėjo policija, kuriai kaimynai pranešė, jog prieš bombos sprogimą jie matė kelis paauglius, kurie pravažiavo senu automobiliu. Policija tad ir mano, jog tie paaugliai ir metė bombą.

Lowest priced FLAIR ...by FRIGIDAIRE!

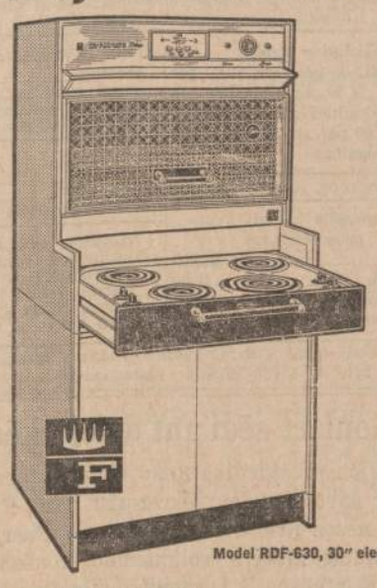

Model RDF-630, 30" electric

- Yes, genuine Flair glamour (looks built-in but isn't) in a new model for modest budgets.
- Eye-level oven with filigree glass door that glides up out of way.
- Cook-Master automatic oven control.
- Roll-out cooking units.

EASY TERMS

Includes optional base cabinet

FRIGIDAIRE FAMOUS FOR DEPENDABILITY!

PRITIKIN FURNITURE CO.
1000 W. Roosevelt Road — MO 6-1075

SKAITYKITE NAUJIENAS

CRANE SAVINGS and Loan Association

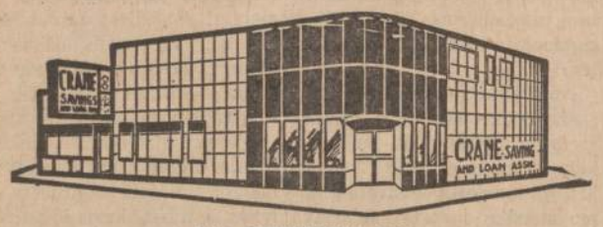

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083
Nemokamai vieta automobiliams
4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS
Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos
Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.
Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.
Prašome aplankyti naują mūsų namą.
VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

Kiekviena sąskaita ligi $10,000.— yra apdrausta Federal Savings and Loan Insurance Corporation, agency of U. S. Government.

SVARBUS PRANEŠIMAS — NAUJOS TAUPYMO SĄSKAITOS

Midland Savings and Loan Association įsivedė naujos rūšies Pinigų Taupymo Sąskaitas, ant kurių nereikia raportuoti dividendų ar mokėti mokesčius per 4 ar 8 metus. Toks dividendų raportavimo atidėjimas yra labai naudingas ypač tiems, kurie neužilgo numato išeiti į pensiją, nes tuomet jiems teks mokėti daug žemesnius mokesčius arba net ir visai nemokėti.

Nereikia raportuoti dividendų. Nereikia mokėti taksų per 4 ar 8 metus.

TAUPYKITE MIDLAND SAVINGS BENDROVĖJE.
MES MOKAME 5% ant 4 metų bonus sąskaitų
5½% ant 8 metų bonus sąskaitų.
Dėl papildomų informacijų kreiptis į

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 Archer Ave., Chicago 32, Ill. • CL 4-4470

TAUPYK
STANDARD FEDERAL –
STIPRIAUSIOJE CHICAGOS TAUPYMO BENDROVĖJE

VISOS TAUPYMO SĄSKATOS NEŠA 4¼ DIVIDENDO.
TURTAS $84,000,000.00
ATSARGOS FONDAS VIRŠ $8,000,000.00

PASKOLOS DUODAMOS LENGVOMIS SĄLYGOMIS.
PASKOLŲ NUOŠIMČIAI PRIKLAUSO NUO ĮMOKĖJIMO DYDŽIO IR SVYRUOJA NUO 5¼ IKI 5¾%.

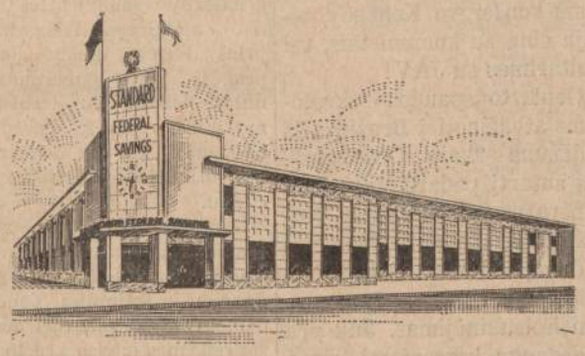

DARBO VALANDOS:
Pirmad. 9 iki 8 val. vak.
Antrad. 9 iki 4 val. vak.
Trečiadien. — nedirbama.
Ketvirtad. 9 iki 8 val. vak.
Penktad. 9 iki 4 val. vak.
Šeštad. 9 iki 12 val.

JUSTIN MACKIEWICH, Chairman
JUSTIN MACKIEWICH, Jr., President

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4192 Archer Avenue / Chicago 32, Illinois
VIrginia 7-1141

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS!

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖ MOKA
4 1/2% dividendais už visas taupymo sąskaitas du kart per petus: gruodžio 31 ir birželio 30 d. d.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN SAUGIOJE LIETUVIŠKOJE BENDROVĖJE!

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: VIrginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

INVEST IN UNIVEST ©*

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate
4 1/2%* per annum
Effective April 1, 1960

* Universal Investment Share Account

UNIVERSAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone HAymarket 1-3070

All accounts insured to $10,000 by an Agency of the United States Government.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
In Chicago $15.00 per year, $8.00 per six months. $4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada $13 per year, $7.00 per six months, $4.00 per three months.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose	
metams	$15.00
pusei metų	$8.00
trims mėnesiams	$4.00
vienam mėnesiui	$1.50

Kitose JAV vietose ir Kanadoje	
metams	$13.00
pusei metų	$7.00
trims mėnesiams	$4.00
vienam mėnesiui	$1.50

Užsieniuose	
metams	$16.00
pusei metų	$8.00
vienam mėnesiui	$1.50

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.

Goulart sėdi ant dviejų kėdžių

Brazilijos prezidentas Joao Goulart pereitą penktadienį, per savo spaudos sekretorių Paul Riff, paskelbė, kad jisai nesąs priešingas Vakarinio Pusrutulio komunistų planams laikyti "solidarumo konferenciją" Brazilijoje. Konferencija prasidės šiandien (pirmadienį) pramoningame mieste Sao Paulo, paskui bus perkelta į kitą didmiestį, Rio de Janeiro.

Jos tikslas parodyti Lotynų respublikų komunistų solidarumą su Kūbos diktatorium Fidel Castro, kurį pasmerkė ir nutarė "izoliuoti" septynių prezidentų susitikimas Kostarikos sostinėje. Ji bus nukreipta prieš JAV ir prieš šešias Centrinės Amerikos vyriausybes, su kuriomis tarėsi ir susitarė prezidentas John F. Kennedy.

Bet tuo pačiu laiku, kai Brazilijos prezidentas Goulart pasisakė viešai už komunistų teisę susirinkti Brazilijoje ir demonstruoti prieš JAV, tai Washingtone sėdėjo (ir tebesėdi) Brazilijos ekonominė delegacija, kuri nori išsiderėti, kad būtų tolesniam laikui atidėti pusantro bilijono dolerių skolos atmokėjimai JAV-ėms ir kad JAV duotų Brazilijai dar $500.000,000.

Goulart prašo finansinės paramos iš JAV ir kartu meilinasi pikčiausiems JAV priešams!

Nėra abejonės, kad šita ciniška (begėdiška) dviveidė politika yra įkvėpta komunistų. Tiesą sakė JAV kongreso komisija, kad komunistai yra įsiskverbę į atsakingus postus Brazilijos vyriausybėje. Net aukščiau paminėtas Goularto spaudos sekretorius Paul Riff yra žinomas, kaip komunistų šalininkas.

◆

Suprantamas dalykas, kad Maskva ir jos pakalikai triumfuoja. Brazilija yra stambiausia valstybė Pietų Amerikoje. Kostarika, Gvatemala ir kitos keturios respublikos, su kurių prezidentais konferavo Kennedy, tėra tik nykštukai. Jei Brazilija eina su komunistais, tai ką reiškia šitų valstybėlių susitarimas su JAV!

Bet pažvelgkime giliau. Goularto spaudos sekretorius pareiškė, kad komunistams atvažiuoti į Braziliją iš kitų Lotynų respublikų leidžiama "kaip turistams". Jiems nereikia nė vizų. Tokią sutartį padarė Vakarinio Pusrutulio respublikos, ir ji nėra panaikinta. Kaip "turistai", komunistai gali atvažiuoti ir keliauti Brazilijoje, kur tik jie nori, per 30 dienų. Būdami Brazilijoje, jie turi laikytis Brazilijos įstatymų.

Kiekvienam aišku, kad tai išsisukinėjimas. Juk yra žinoma, kad po "turizmo" priedanga komunistai laikys **politinę** konferenciją.

Tačiau Brazilijos valdžia, pripažindama jiems "turistų" teisę, tuo patim stengiasi **atsiriboti** nuo jų konferencijos ir politikos. Ji nėra valdžios remiama arba globojama.

Jei prezidentas Goulart arba kuris nors jo vyriausybės atstovas komunistų konferenciją **oficialiai pasveikintų**, tai būtų kitas dalykas. Jeigu jisai pareikštų **pritarimą komunistų** konferencijos siekimams, tai būtų dar blogiau. Bet iki šiol nebuvo girdėt, kad Brazilijos vyriausybė rengiasi taip pasielgti.

Taigi sakyti, kad Braziliją jau "užkariavo komunizmas", kad ji netrukus virs "antrąja Kūba", — nėra rimto pagrindo. Kalbėti apie tokią "komunizmo pergalę" Pietų Amerikoje reikštų suteikti didelį pasitenkinimą Maskvai ir Peipingui. Neišmintinga, anot žmonių patarlės, "šaukti vilką iš miško".

Pavojus, žinoma, yra. JAV ir JAV sąjungininkai privalo budėti. Šiam reikalui gali daug patarnauti septynių prezidentų susitarimai, padaryti Kostarikoje. Bet nereikia perdėti, nereikia tikėti "komunizmo triumfu", kurį piešia raudonoji propaganda.

Prezidentas Goulart vis dėlto turės "pasiklonioti" Dėdei Samui, jei jisai norės gauti naują paskolą Washingtone.

APŽVALGA

MINNESOTOS GUBERNATORIUS DEMOKRATAS

Praėjo beveik penki mėnesiai po lapkričio 6 d. rinkimų, kol paaiškėjo, kas yra išrinktas Minnesota valstybės gubernatorium. Rinkimus laimėjo 91 balso dauguma Karl Rolvaag, demokratų-farmerių-darbininkų koalicijos kandidatas.

Pradžioje buvo paskelbtas išrinktu ligšiolinis gubernatorius Elmer L. Andersen, republikonas, 142 balsų daugumą. Bet jo oponentas pareikalavo, kad balsai būtų perskaičiuoti. Tas perskaičiavimas tęsėsi mėnesius ir jo rezultatai pasviro demokrato pusėn. Tačiau gubernatorius Andersen buvo nepatenkintas ir kreipėsi į teismą. Teismas perskaičiavimo duomenis patvirtino.

Andersen galėjo dar apeliuoti ir kovoti valstybės legislatūroje (seime) prieš mandato suteikimą Rolvaagui. Bet prieš dvejetą dienų spauda pranešė, kad gubernatorius nutarė nebeiti į aukštesnį teismą ir savo pareigas perduoti oponentui, kai tik pastarasis bus oficialiai paskelbtas išrinktu.

Minnesota yra viena iš svarbesnių valstybių Vidurvakariuose, kur republikonai turi daugiausia šalininkų. Todėl ši demokratų pergalė turi nemažai reikšmės ir viso krašto politikoje.

NAUJIENOSE GALI RAŠYTI KIEKVIENAS IR APIE VISKĄ

VIS KANDŽIOJA

Brooklyno "Darbininkas" rašo, kad, jei laiško prezidentui autorius būtų P. Grigaitis, tai "jis būtų vadinamas istorinės reikšmės dokumentu kovoje už Lietuvos laisvę".

Kam tokius prasimanymus rašyti? Juk tai yra jokiais faktais nepagrįstas priekaištas, o tik piktas liežuvavimas.

Miesto potvarkis esąs nekonstitucinis

Kontraktoriai ir subkontraktoriai laimėjo bylą prieš Chicagos miestą.

Kaip žinia, Chicagos miesto taryba išleido potvarkį, kad kontraktoriai ir subkontraktoriai, kurie verčiasi namų statyba, turi gauti iš miesto specialų leidimą. Buvo sukurta net speciali komisija, kuri būtų egzaminavusi kontraktorius, ar jie yra kvalifikuoti. Vadinasi, leidimus būtų galėję gauti tik tie, kurie būtų išlaikę egzaminus.

Statybininkų organizacija užvedė bylą, kurios tikslas buvo panaikinti tą miesto potvarkį.

Byla tęsėsi gana ilgai (potvarkis turėjo įsigalėti 1962 m. sausio 1 d.). Pereitos savaitės gale Aukščiausiojo teismo teisėjas John L. Lupe paskelbė, jog miesto potvarkis yra nekonstitucinis ir negali būti vykdomas.

Miestas gali kreiptis į apeliacijos teismą, kad teisėjo sprendimą panaikintų. Bet ar jis tai darys, parodys netolima ateitis.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

ŽVILGSNIS Į MARYLANDO SANTUOKAS

Jungt. Valstybėse **Marylandas yra vienintelė valstija, kur nėra civilinės santuokos.** Pagal veikiantį įstatymą, užsilikusį dar nuo to laiko, kai Marylandas buvo britų kolonija, sutuokti gali tik kuris nors pripažintas dvasininkas ar ministeris, nepaisant, ar susituokiantieji yra religiniai žmonės ar jokiai bažnyčiai nepriklausantieji.

Šiais metais Marylando seimeliui pateiktas įstatymo sumanymas, leidžiąs ir nedvasininkui įvykdyti santuokos aktą. Susituokiantieji galės pasirinkti bažnytinę apeigą ar civilinį veiksmą. Projektą seimelis iš karto atmetė. Tada visuomenėj ir vietos laikraščiuose pasireiškė judresnis susidomėjimas ligšioliniais santuokai sudaryti nuostatais, nurodant jų trūkumus ir silpnybes. Visa eilė protestantų dvasininkų, žydų rabinų ir (ko niekas nesitikėjo!) **net "Catholic Review", oficialus Baltimorės arkivyskupijos laikraštis, parėmė šį reikalą.**

"Santuokų malūnas"

Seniau praeidavo 3 dienos, kol gaudavai leidimą susituokti. Tačiau buvo išimtis ar apeitis: galėjai pakeisti "stoną" ir per vieną valandą. Mat, nuo kiekvienos apskrities valdybos nutarimo priklausė nustatytas laikas palaukti leidimo. Elktono miestelis yra vienintelis Marylande ir visoj Amerikoj, išaugęs iš santuokos "subizninimo". Kas tik norėjo, lengvai, be jokio pasiruošimo galėjo susituokti. Nuvykus į Elktoną, bet kurio tenykščio protestantų ministerio raštinė buvo City Hall ir kartu religinių apeigų vieta. Jis pats išrašydavo leidimą susituokti ir čia pat porą sujungdavo.

Įvairių tikėjimą ir sektų dvasininkai, ypač neturintieji parapijos, pensininkai, pragyvendavo vien iš to. Jie čia vienas su kitu varžėsi, siūlydami greitesnį ir patrauklesnį patarnavimą. Tuo būdu Elktonas buvo tapęs tikru santuokos jomarku. Kai kurie dvasininkai savo "firmą" garsindavo neono šviesomis; didelėj iškaboj pvz. būdavo toks užrašas: "Rev. Edw. J. Johnson, D. D. Patarnavimas dieną ir naktį — ištisą parą. Kainos nusaikios. Žmona groja vargonėliais".

Dėl didelio nakvynei vietų pareikalavimo moteliai ir maži viešbutukai klestėjo. Elktonas (5000 su virš gyventojų) susiviekimo atžvilgiu patogioj vietoj. Poros plūdo čion ne tik iš Marylando, bet ir iš gretimų Pensilvenijos, New Jersey ir Naujorko valstijų. Taipgi gerai uždarbiavo valgyklos, gėlininkai ir drabužių parduotuvės.

Daugumas šių jaunų porų atbėgdavo čia susituokti, ištrūkę iš tėvų priežiūros arba kai viena pusė nemėgo kitos pusės tėvų. Čia jie jausdavosi atsipalaidavę nuo persekiojimo. Visur miestelyje pasireikšdavo jų naujai surastoji laisvė ir, susituokus, padėties pasikeitimas. Elktonas savo nuotaika tada primindavo karnavalą.

Mano pažįstamas amerikietis, buvęs vienų tokių "žaibiškų" sutuoktuvių liudininku, papasakojo, kokiomis aplinkybėmis jos įvykdavo. Šiuo atveju viskas prasidėjo nuo jaunų žmonių baliuko Filadelfijoj. Kuris ten svečių pajuokavo, kad Betty ir Robert būtų graži pora. "Puiki mintis!!" — sušuko tiedu jaunuoliai. Tą pačią naktį, pasibaigus pobūviui, be namiškių žinios jie susitarė nuvažiuoti į Elktoną ir susituokti. Apie 2 val. ryto, išlipus iš autobuso, porelei būtų tekę pasukti galvą, kurį iš daugelo savo "servisų" besigarsinančių ministerių pasirinkti. Laimingu būdu čia pat, vieno jų paprašytas vietinis jaunas vyrukas atvykėliams padalina kortelės su dvasininko adresu. Nuėjus pas jį, ilgai netruko, kol šis išrašė leidimą susituokti (kraujo testų pažymėjimas Marylande nereikalaujamas). Kad būtų iškilmingiau, vargonėliais arba iš plokštelių grojant švelniai muzikai, vyksta jaunųjų vienas kitam pasižadėjimas "I do". Visa ceremonija atlikta per 45 minutes.

Nors įstatymas nustato, kad susituokiant (be tėvų žinios) mergina negali būti jaunesnė, kaip 18 metų, o vyras 21 metų, bet, jei jaunieji neatsivežė gimimo metrikų — tatai nebūdavo kliūtimi susituokti. Kai trūksta vieno arba net tabiejų liudininkų, taipgi maža bėda: juo pabūdavo ministerio žmona arba kiti jo šeimos nariai. Kai jaunoji neturi rankose gėlių puokštės, jai įteikia tas pats paslaugus dvasininkas. Gi, jei beskubant iš namų, jaunieji net užmiršę pasirūpinti žiedais—ir čia pagelbsti apdairusis ministeris: savo stalčiuje atsitiktinai "suranda" (žinoma, už pinigus) porą "labai dailių" žiedų. Šiaip mokestis už leidimą susituokti visur būdavo 2 dol., bet, kol viskas susitvarko, įskaitant pridėtinius patarnavimus, kaštai išaugo nuo 10 iki 30 dol.

Nepaisant palaido valdinių nuostatų vykdymo, tokia suprastinta iki juokingumo, paversta bizniu, padėtis truko ilgą laiką. Tik prieš keletą metų, visoj valstijoj suvienodinus leidimui susituokti palaukimo laiką iki 2 dienų, Elktono vedybų "rojaus" garsas ir gerbūvis staiga subliuško.

Apie Elktoną, aišku, žinojo ir

UNITED PRESS - NAUJIENŲ Photo

Marinų seržantas Carlton L. Slay, karinės pratybos instruktorius San Diego (Calif.) marinų naujokų priėmimo punkte, turės aiškintis karo teismo taryboje. Jis kaltinamas žiauriu apsiejimu su naujokais. Be to, dar du kiti instruktoriai irgi yra kaltinami žiaurumais.

Marylando Legislatūra, tik, būdama bet kokioms permainoms ir naujovėms nepaslanki, vis delsė. H. L. Mencken, baltimorietis, aštrios plunksnos publicistas-redaktorius, savo rašto darbais, pav. veikalu "Amerikiečių kalba" pagarsėjęs visoj Amerikoj, Marylando seimelio narius taip aptarė: "Tik kartais tarp jų atsiranda išmaningesnis ir teisingesnis žmogus, bet tai labai neįprasta. Dėl to Legislatūra intelektualia prasme yra baisiai atsilikusi ir tik retai pagimdo sveikus įstatymus. Visokios reformos ir pagerinimai jai primetami iš šalies, dažnai labai sunkiai. Vienintelis aiškus devynių iš dešimties jo narių siekimas — pastverti, kiek tik gali, daugiau pinigų savo atstovaujamam distriktui ir, kiek galima, daugiau tarnybų savo rėmėjams. Beveik negirdėtas dalykas, kad bent kuris jų parodytų kiek nuosaikaus dėmesio valstijos visumos gerovei" ("Minority Report", 89 pusl.).

Baltimorės Presbyterija (Kalvino pasekėjų dvasininkija), kuri devyniose Marylando apskrityse ir pačiame Baltimorės mieste atstovauja 73 (kalvinų) bažnyčias, šiais metais, susirinkusi posėdžiauti, savo nutarime (rezolucijoj) civilinės santuokos reikalu taip rašė: "...Mes randame, kad esamojo Marylando santuokos įstatymo kai kuriomis aplinkybėmis padariniai yra moterystės sampratos išsigimimas, o mūsų ministeriai patenka į nemalonią padėtį, kai prašomi sujungti kai kuriuos (netinkamus) santuokai žmones".

Šitokių, kad ir religinių santuokų šventumu suabejojo ir minėtoji "Katalikų Apžvalga", pritariant bažnyčios vadovybei, kalbant ½ milijono Marylando katalikų vardu. Visus nustebino, kai vasario 15 d. nr. įsidėjo ilgą redakcinį straipsnį, kurį dėl jo

(Nukelta į 5-tą psl.)

JUOZAS JOKANTAS

IŠ MANO ATSIMINIMŲ

Lietuvių gyvenimas Chicagoje šio šimtmečio pradžioje

2.

Apatinėse lovelėse gulintiems žmonėms net galvą iškišti pavojinga, nes tuojau viršuje gulintis iš viršaus apipila. Prasideda nepasitenkinimas ir piktumas, bet pagalbos jokios nėra. Užmigti negalima.

Taip išvargome kiaurą naktį, kol sulaukėme ryto ir laivo turnyba išvarė į viršų, kad eitume šiek tiek tyru oru atsigauti, o jie tuo tarpu galėtų mūsų patalpas apvalyti.

Berniuko laidotuvės į vandenį

Kurie stipresni — iškėjome. Viršuje reginys klaikus. Žemės niekur nesimatė, tik vandens kalnai ir daubos slinko bangavo vienas paskui kitą mūsų laivą užgaudami, iškeldami ir vėl nuleisdami. Tų judančių kalnų tarpe mūsų laivelis toks mažytis atrodė, ir jam pusiau atsigulant bangos ant denio užšoko. Jūrininkai jau liepė eiti apačion. Viršuje, sako, darosi nesaugu. Taip vargom apie tris dienas ir naktis.

Mano eilėje viršutinėje lovelėje gulėjo gal dvylikos metų žydukas. Jis labai sirgo ir visą laiką gulėjo nesikeldamas. Kiek aš jį raginau eiti į viršų atsigaivinti, bet jis nėjo, o kiti niekas juo nesirūpino. Taip vieną rytą radome vaiką nebegyvą. Tą rytą pro langelius vidum įšvietė saulė, vėjas buvo aptilęs, vanduo kiek apsiraminęs. Mus visus varyte varė eiti į viršų.

Viršuje būnant, vanduo palyginti su vakarykščiu — atrodė visai ramus, nors mūsų laivą gerokai dar supo. Saulutė maloniai šildė. Žiūrint į aprimusį ir saulės spinduliais ribuliuojantį vandenį, reginiai buvo nepaprastai puikūs. Pasirodė visokių jūrų gyventojų. Man labiausiai patiko tokios žuvys, kurios iš tolo atrodė lyg zuikiai: čia iššoka viršun, čia vėl neriasi į gelmes. Jie tokie linksmi ir jų tokia daugybė. Matėme ir labai didelių žuvų, kurios voliojosi palei laivą lyg didžiuliai kubilai. Rusai aiškino, kad tai "velikoriba" (didžioji žuvis, banginis). Man matant visą tai pirmą sykį savo gyvenime, tikrai buvo labai įdomu. Taip mums bebūnant viršuje ant denio, jūrininkai išnešė į marškas suvyniotą to mirusiojo žyduko lavoną, pristuko laivo stiebo skersinę kartį, prikabino numirėlį, skersinę nusuko į vandenį ir mums visiems mutant įleido į vandenį. Reginys buvo jaudinantis, ypač kada žydų kunigas pasakė tokį pamokslą, kad daugumas žmonių verkė.

Kelias dienas turėjome ramesnę kelionę, bet paskui ir vėl daugus apsitraukė ir vėjo supamos vilnys pradėjo mūsų laivą į visus puses mėtyti. Jūrų plutybėse sutikome ir daugiau laivų. Vienas priešais mus pro šalį praplaukė rusų laivas "Smolensk". Malonu marėse susitikti kitą žemės sutvėrimą, kad ir svetimą laivą.

Laisvės Stovyla ir Ašarų Sala

Penkioliktą dieną pirmą kartą pamatėme danguje skraidančius jūrų paukščius. Visi pradžiugo, kad nebetoli žemė. Dar kiek paplaukus, pamatėme ir pačią žemę, kuri iš tolybių atrodė lyg juodi kalnai dangaus pakraštyje.

Nors jūromis plaukiant ir laivą bangoms blaškant sunku suprasti, ar plaukiame į priekį ar stovime vietoje, bet žemės krantams artėjant, aišku buvo, kad plaukiame į priekį ir gana greitai.

Mūsų laivas, laukdamas kol jam bus vietos prieplaukoje, sustojo atviroje jūroje. Išlipę ant denio pamatėme, kad jau vakaras ir kad mus iš visų pusių supa milijonai įvairiausių spalvų šviesų bei žiburių. Tebesant iš tolo ir žiurint į krantą reginys neapsakomai puikus. Pagaliau priplaukęs vilkikas įtraukė ir mūsų laivą į prieplauką. Skubinamės, manydami, kad jau greit išlipsime ant žemės, kurios buvome labai išsiilgę per aštuoniolika dienų nematę. Bet mums neleido eiti ant žemės. Susodinę mažais laiveliais mus nuvežė į Ellis Island, ateivių vadinamą "kaslegarnę" arba Ašarų Salą. Tie laiveliai mus pravežė pro pačią Laisvės Stovylą. Koks didingas, jaudinantis įspūdis pirmą kartą pamačius garsiąją Statue of Liberty, kuri meiliai moja ateiviams, ir, rodos, kvieste kviečia visus į laisvės ir laimės šalį. Atrodo, kad ir visi žmonės čia tokie malonūs ir tik laukė mus čia atplaukiant...

Priplaukėme prie Ellis Island, išlipome. Ne ant žemės, o ant cemento. Mus nuvedė kažkokiu didžiausiu koridorium, kurs buvo platus ir ilgas kaip gatvė. Koridoriuje buvo ir šaligatviai, bet mus vedė pačiu viduriu, o šaligatviais vaikščiojo tik civilizuotieji žmonės... Pagaliau mus įvedė į didžiausią salę kaip geležinkelio stotyje. Salėje pamatėme, kaip vienoje pusėje visa siena buvo vieni geležiniai grotai, o už tų geležinių grotų didesni ir mažesni kambariai. Tuose kambariuose uždaryti žmonės. Jie visi buvo liūdnais veidais ir atrodė labai nusiminę. Pamačius juos, mus apėmė didelė baimė, kad ir mes už tų grotų gausime atsidurti.

Mus visus suskirstė mažomis grupelėmis ir prisagiojo skirtingų spalvų popierelius; taip sutvarkyti eilėje nuėjome prie daktarų, kurių vieni tikrino bendrai sveikatą, kiti tikrino akis. Bet tikrino labai greitai: išverčia akių blakstienas, pažiūri, kad nebūtų trachomos, kažką kreida užrašo ant mūsų drabužių, stumia šalin ir jau griebia kitą. Blakstienos plačiai ant virbalo išverstos taip ir paliekamos neatverstos, ir mes ilgai dar vaikščiojome su išverstomis blakstienomis, kol pagaliau pačios užsitraukė. Kai kuriems užrašė skirtinga spalva ir keletą žmonių nustumė į kitą pusę. Mes buvome laimingi, nes mus nuvedė atgal ir vėl sulaipino į laivelį — keltuvą, kurs neužilgo mus atkėlė į geležinkelio stotį.

O tų įdomybių, pirmą kartą į Ameriką atplaukus, sunku ir apsakyti. Šviesų mirgėjimas, laivų kaukimas. Mūsų pačių "Sankt Peterburg" laivo kaukimas tiek giliai įsėdo atmintyn, kad ir šiandien ausyse, rodos, tebegirdžiu.

Pas Čepuką į Elisabeth

Ellis Islande mums rusų rublius iškeitė į dolerius ir išmokėjo sidabriniais. Geležinkelio stotyje priėjo kažkoks lietuviškai ir rusiškai kalbantis žmogus ir sako, kad mes turime pirkti maisto dėžutes, kurių kiekviena kainuoja po vieną dolerį. Paklausom, nuperkam, nors mums iš New Yorko iki Elisabeth (N. J.) visai netoli tereikia važiuoti. Atsisėdus vagone žingeidumas ima pamatyti, ką tas žmogus už dolerį pardavė. Atidarau dėžutę. Randu duonos ir dešros po gabalą, bananų, pomidorą ir — svarbiausia — tokį blyną, kurį pas mus Lietuvoje vadindavome raguoliu, o čia vadina obuolių pajum.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite

Dienraštį

"NAUJIENAS"

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. tel.: WAlbrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 ligi 12 val. iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
PR 6-1795 arba 312-695-0533.
425 N. LIBERTY ST. R. 25
ELGIN, ILL.
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS
Pirmad., ketvirtad nuo 1—4 ir 7—9, antrad., penktadienį nuo 1—5, treč. ir šeštadienį tiktai susitarus.

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akušerija ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
OFISO VALANDOS:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet. Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1—3 ir 6—8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1—4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1—4 popiet ir 6—8 val. Treč. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
rezid. telef.: GArdens 3-7278

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juška
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12—3. Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. nuo 6—9. Trečiadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 popiet, antrad. ir penktad. 5-8 val. vak.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo 9:00—2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Phone: NEvada 8-7048
A. MONTVIDAS, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO 24, ILL.
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki 3 p. p. Vakarais: pirmad. ir ketvirtad. nuo 6 iki 8 val. vakaro.

Ofiso telef.: CLiffside 4-2896
Rez. telef.: WAlbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
Bendra praktika ir chirurgija specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. ASHLAND
Savaitės dienomis priėmimo valandos 2—4 ir 6—8 val. vak.
Šeštadieniais 2—5 val. vak.
Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta. Ligonius priima tik susitarus telefonu.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577
Ofiso val.: pirmad., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
Rezid. telef.: GIbson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123 Jei neatsiliepia, tai tel. GI 8-6195 arba GI 8-6198

Tel. Ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(Kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

Žvilgsnis į Marylando...

(Atkelta iš 4-to psl.)

įdomumo ir blaivaus požiūrio beveik ištisai čia perduodu:

"Ar Marylando santuokos sudaromos danguje?" — klausia laikraštis

"Dabar veikiąs įstatymas, be abejonės, buvo įkvėptas pagirtinų sumetimų. Betgi išsiskyrusių marylandiečių skaičius verčia abejoti anų motyvų sekme. Kad šis įstatymas iš tikrųjų padidino pagarbą "Šventajam Moterystės Luomui" (kaip leidimas susituokti aptaria moterystę), plaukė ir tam tikros apgailėtinos pasėkmės.

Visų pirma kiekvienas, norįs šioje valstijoj susituokti, įstatymo priverstas kreiptis į dvasininką. Susituokiantysis gali būti netikintis, agnostikas; jis gali būti ir tikintis žmogus, bet nepripažįstąs "organizuotos religijos" ar religinių ceremonijų; jis gali būti žmogus, pateisinąs apeigas, bet piktinasi, kai verčiamas jomis naudotis; jis gali būti asmuo, kuris savo noru niekad neatliktų religinio akto arba neturi nė kiek pagarbos Šventojo Moterystės luomo šventumui arba šiam luomui netinka, nes dar nenusistovėjęs ir stokojąs atsakingumo jausmo; jis gali būti faktiškai jau prisiekęs "kol mirtis mus išskirs" kelioms dar gyvoms buvusioms jo žmonoms.

Antra, kadangi Marylando santuokose tik dvasininkai gali būti sutuokėjais, tūlas jų gali jaustis nepatogiai, kai pas jį ateina vien todėl, kad jaunieji priversti susirasti sukalbamesnį, ne tokį griežtą dvasininką (pvz. priešvedybinio nėštumo atveju — mano, vertėjo, įtarpas).

Katalikai, kurie nusistatę susituokti, apeinant savo tikėjimą, lygiu būdu yra priversti ieškoti nekataliko dvasininko patarnavimo.

Nuoširdžiai galima paklausti, ar tikrasis tikėjimas — savanoris Dievo garbinimas, laisvas pasidavimas Jo apreiškimui ir su meile laikymasis Jo įstatymų — ką nors laimi asmeniniu religiniu aktu, kuris reikalaujamas įstatymo. Jei paviršutinybė tikėjimui yra didelis pavojus, jei nenuoširdumas ir veidmainystė yra didesni tikėjimo priešai, kaip netikėjimas, ar mus turėtų stebinti, kad daugelis Marylando dvasininkų šį dalyką nagrinėjo ir sutaria, kad esamasis įstatymas, reikalaujantis religinės santuokos, nors kartais ir prieš dvasininko sąžinę, turėtų būti pakeistas?

Tokie Dievo žmonės neneigia, kad santuoka yra šventa ir kad religinė ceremonija yra pageidaujama. Jie nesako, kad civilinės santaikos labiau skatintos. Jie teigia, kad asmens dalyvavimas religinėj apeigoj neturi būti įstatymiškai priverstinis. Su jais "Catholic Review" mano, kad Konstitucija garantuoja sąžinės laisvę, kuri taikoma visoms sąžinėms. Mes nemanome, kad valstijos uždavinys yra įstatymu tvarkyti asmens pamaldumą (ką ji leidžia ar ugdo savanorišku pagrindu yra, žinoma, kitas dalykas).

Kai kas gali įrodinėti, kad tik nedaugelis žmonių, kurie praeityje buvo sutuokti Marylande, reiškė nepasitenkinimą esamu įstatymu. Bet ar ne Amerikos vienodo teisingumo tradicija siekia apginti ne tik keletą, bet ir daugelį? Be to, kiek porų, kurios uždegę susituokti, kels šio dalyko ginčą? Jei jos nusiteikę prieš tikėjimą ar visai neturi su juo ryšių, ar jos, pasinaudodamos šia apeiga tikslui pasiekti, nebus gundomos nupiginti religiją ir pačios nusileisti nuo savo principų? Ar tokia priemonė pagerbia Dievą? Ar balsas prieš tokią priemonę būtų balsas prieš Dievą?

Daugelis šalių religinės santuokos visai nepripažįsta, ir civilinė ceremonija ten privaloma. Leidžiant porai pasirinkti dvasininką jai sutuokti, kaip dabar, Marylando valstija parūpina pasigėrėtiną patvarkymą įvykiui, kuris turi religinį ir civilinį atžvilgius. Neginčijamai šiame krašte veikia suderinta pastanga pašalinti iš mūsų visuomeninio gyvenimo visokį religinį atspalvį. Jei būtų bet koks mėginimas uždrausti Marylando dvasininkijai paiškilminti santuokas, šis laikraštis ("Catholic Roview") smarkiai protestuotų.

Tačiau, tikėdami, kad sąžinės laisvė yra Dievo duota teisė, mes nenorime, kad tikėjimas būtų kam primestas įstatymu, kaip nenorime, kad jis būtų įstatymu varžomas. Juo greičiau nusikratysim dabartinio gerom intencijom pagrįsto įstatymo, kuris betgi neteisingai pažeidžia sąžinės laisvę, juo labiau susilpninsim kraštutinių pasauliečių priekaištus ir juo garbingiau galėsim apginti Marylando religinių tradicijų pradmenis.

Sanglaudoj manome, kad Marylando įstatymas, reikalaująs santuokoms dvasininko, siaurina sąžinės laisvę. Netikime, kad toks įstatymas prisideda prie tikėjimo pakėlimo arba Amerikos religinio paveldėjimo apsaugos".

(Įterptinai čia galima prisiminti padėtį Nepriklj. Lietuvoje. Ten, kaip ir Marylande, buvo pripažįstama tik bažnytinė santuoka. Kovotojai dėl sąžinės laisvės vadovaujančių katalikų buvo ten plūstami, šmeižiami, bedieviais ir kone bolševikais apšaukiami.

Iki praėjusio karo nebažnytiškai susituokiantiems patarnauti nebuvo jokios įstaigos. Jie vykdavo į užsienį. Rodos, prof. V. Mykolaitis-Putinas metrikavosi Latvijoj. Tokios poros gyveno moralinio pasmerkimo apsiaustyje, nuolat palaikomoj "neklaidingųjų" fanatikų šnibždesio).

Šioj pačioj Marylando seimelio posėdijoj projektas leisti civilinę santuoką antrą kartą buvo persvarstytas ir šį kartą vadin. Delegatų Rūmų (žemesniosios pakopos) priimtas. Savo sutikimą jį patvirtinti jau pareiškė ir senatas (aukštesnioji Legislatūros pakopa.).

Įstatymas numato, kad vietos teisėjas parenka laiką ir vietą santuokos aktui, kurį įvykdys apylinkės ar vyriausiojo Baltimorės teismo raštininkai. Mokestis nustatytas 10 dol. G.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Telef.: PRospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas.
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10—2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
Valandos: 10 ryto iki 8 val. (trečiad. uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 2 p. p.

GRADINSKAS
AUTOMATINIS
RADIJAS SU STEREO FM
• TV • FONOGRAFAI
• MAGNETOFONAI
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRontier 6-1998
Parduodam • Taisom • Sekm. užd.

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Avenue
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. AM.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10—11 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

UNITED PRESS - NAUJIENŲ Photo

Buvęs "plunksnos svorio" pasaulio čempionas boksininkas Davey Moore ne tik pralaimėjo čempionatą Kubos boksininkui Sugar Ramos, bet, galimas daiktas, ir gyvastį. Los Angeles, Californijoje, įvykusiose bokso rungtynėse Moore buvo nokautu nugalėtas dešimtame rounde ir neteko sąmonės. Daktarai sako, jog jo šansai pasveikti yra labai maži.

Ieško Morrisono "bendradarbių"

Policija ieško Richard Morrisono buvusių "bendradarbių", kurie savo laiku kartu su juo atlikinėjo įvairias vagystes. Kiek žinoma, du iš tų "bendradarbių" buvo nepatenkinti Morrisonu ir kaltino jį apgaudinėjimu. Esą, Morrison pasisavindavęs didesnę pavogto grobio dalį ir juos "skriausdavęs".

Policija mano, kad gal tie nepatenkinti "bendradarbiai" turi ką nors bendro su bandymu nužudyti Morrisoną trečiadienį, kai tasai išėjo iš Chicagos kriminalinio teismo rūmų, kur jis buvo pašauktas liudyti.

Morrison, kaip žinia, buvo dviem šūviais sužeistas ir dabar yra Cook apskrities ligoninėje.

JEI NENORI ATSILIKTI NUO PASAULIO ĮVYKIŲ — SKAITYK "NAUJIENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

Susirinkimų ir parengimų

PRANEŠIMAI

— Chicagos Liet. Suvalkiečių Draugijos eilinis susirinkimas įvyksta trečiadienį, kovo 27 d. 8 val. vak. Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St. Nariai prašomi atsilankyti ir užsimokėti duokles.

Estella McNamee, nut. rašt.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI. JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

LOVEIKIS
Telegrama | Visas Pasaulio Dalis
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
KVIETKININKAS
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIOJI IR DIDŽIAUSIOJI LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CODITIONED KOPLYČIOS

JURGIS PETRIKĖNAS

Marengo, Illinois. Anksčiau gyveno Chicagoje.

Mirė 1963 m. kovo 23 d., 2:33 val. popiet, sulaukęs 73 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Biržų apskrityje, Vabalninkų parapijoj, Cipėnų k. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Paliko nuliūdę: žmona Petronėlė, du sūnūs: Paul, marti Irma ir Albert, marti Olga, du anūkai Michael Alan ir Betty Ann, giminaičiai John ir Emilija Mažeika, daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas bus pašarvotas pirmadienį, 3 val. popiet Lackawicz koplyčioje, 2314 West 23rd Place.

Trečiadienį, kovo 27 dieną 10:00 val. rytą bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Jurgio Petrikėno giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: **žmona, sūnūs, marčios ir kiti giminės.**

Laidotuvių direktorius Steponas Lackawicz, tel. VIrginia 7-6672.

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
Trys moderniškos koplyčios
Aikštė automobiliams statyti

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

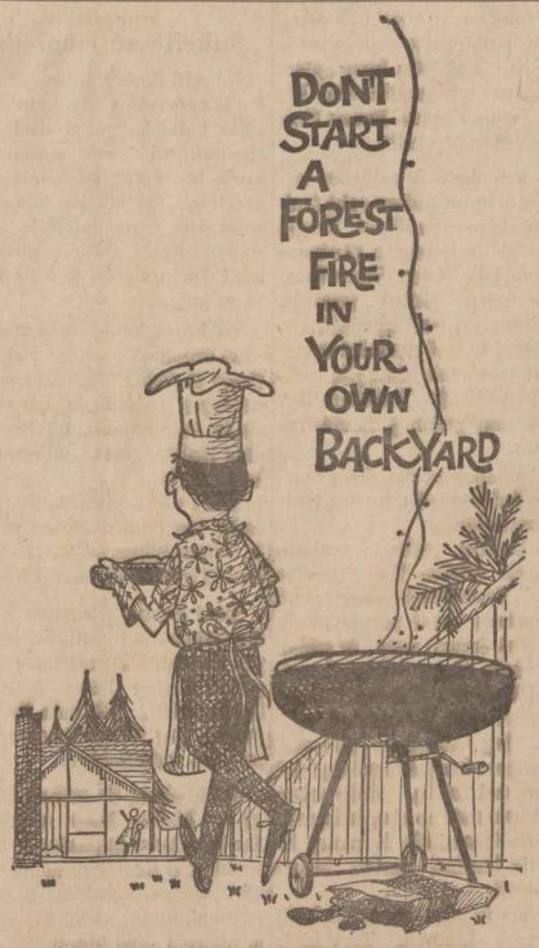

A forgotten barbecue fire—an unexpected gust of wind and—a flight of glowing sparks are on their way to create a raging forest fire. ▪ Be careful with every fire. Follow Smokey's ABC's.

Always hold matches till cold—then break them in two!
Be sure you drown all fires out and then—stir the ashes and drown again!
Crush all smokes dead out in an ash tray!

Please! Only you can prevent forest fires

Marquette Parko savininkai

Kasmet namų savininkų draugija stipriau tvirtinasi savo rajone ir plečia darbo veiklą, tuo pačiu pritraukdama naujų narių, nes žmonės mato, kad organizuotu būdu visuomet galima daugiau laimėti. Marquette Parko Namų Savininkų dr-ja, o ypač jos valdyba, energingai kovoja už namų savininkų reikalus: tvarką, švarą ir gerovę, o ypač ateityje bus reikalinga turėti stiprią savininkų organizaciją.

Tai parodė paskutinis narių susirinkimas, kuris įvyko kovo 15 d. parapijos salėje, kuriame dalyvavo 150 narių, jų tarpe keletas svečių iš Bridgeporto ir Brighton Parko namų savininkų organizacijų. Susirinkimą atidarė pirm. Jz. Skeivys, pareikšdamas, kad visa valdyba sėdi prie stalo, ir prašė pagerbti mirusius atsistojimu du narius: A. Laurinaitį ir P. Masilionį. Pranešė, kad į sąjungą įstojo 10 naujų narių, kurie buvo paskaityti, jiems pasirodant atsistojimu.

Pereito susirinkimo protokolą perskaitė sekr. Br. Ličkus, kuris buvo patvirtintas. Paaiškėjo, kad dabar mūsų sąjunga turi 200 aktyvių ir 100 pasyvių narių, kurie yra atsilikę su nario mokesčio sumokėjimu. Fin. sekr. Konstantinavičius pranešė, kad šiuo metu yra kasoje pinigų: pas kasin. Jz. Vikšraitį — $41.54 ir banke — $2564. 43 arba viso $2605. 97 ct.

PILDO INCOME TAX

Kazys Bukauskas - Šatas Realty
4936 West 15 Street, Cicero
Vak. nuo 6 iki 10, šeštad. 9—6

OL 6-2233

— Dr. V. ŠIMAITIS jau 10 metų padeda lietuviams apskaičiuoti income taksus. Darbo val.: 9:30—3:30 arba 6—8 val. vak. kasdien. 2737 West 43 St. Tel.: CL 4-2390. (Sk).

— JUOZAS BACEVIČIUS pildo įvairias INCOME TAX'Ų blankas, nereikalinga laukti, palikite žinias, blankos prisiunčiamos. Įstaiga veikia kasdien 9—9 val. vak. BELL REALTY, 6455 S. Kedzie — PR 8-2233.

Siuntinių išsiuntimas

ir pigus siuntiniams medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6 vyr. kostiumams medžiaga tik **$33, o su išsiuntimu $68.50** Čia viską rasite, kas tik siuntiniams reikalinga. Galite ir prie atneštų siuntinių dasipirkti įvairių prekių žemesnėmis kainomis, kaip kur kitur. Taip pat galite pasiųsti įvairių medžiagų ir kitų prekių, med. instrumentų, maisto produktų iš Anglijos, iš Danijos **EXPRESS GIFT PARCEL CO.**, ir Liusės suknelių krautuvė, **3305 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.,** LA 3-2021. Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 — 6:00. Liusė Kavaliauskienė. (Sk.)

UNITED PRESS - NAUJIENŲ Photo

Diane Lindstrom, 18 metų Rockfordo (Ill.) aukštesnės mokyklos mokinė, Illinois Masonic ligoninėje (Chicagoje) laukia savo eilės. Ligoninėje ji yra gydoma pagarsėjusiu "krebiozenu", vaistu nuo vėžio. Lindstrom'aitės kairiojoje kojoje pradėjo augti piktybinis vėžys ir jos daktaras patarė koją nupiauti. Tada šeima nutarė išbandyti gydymą "krebiozenu". Motina tvirtina, jog po keturių savaičių gydymo vėžio augimas esąs sulaikytas.

Vėliau kalbėjo kand. į 13 wardo aldermonus David Healy. Dėkojo už paramą. Tikisi, kad lietuviai jį prisimins ir paskutinuose balsavimuose balandžio m. 2 d. Jisai nurodė, koki darbai laikia mūsų apylinkę ir kaip jisai prisidėtų prie jų pateikimo, jei būtų išrinktas. Gausus namų savininkų susirinkimas jį labai gerai nuteikė ir kartu parodė, kad lietuviai moka susiklausyti ir vieningai dirbti.

Pirm. Jz. Skeivys perskaitė Chicagos Demokratų Lygos kvietimą į banketą. Garbės prisiųstą pakvietimą pirmininkui pasiūlius, paskyrė ilgamečiui veikėjui Jasiui. Be to, vicepirm. ir prek. B. Brazdžionis nuo savęs paskyrė du bilietus banketui kovo 24 d. Pick-Congress viešbutyje. Paskaitė Brighton Pk. namų savin. pirm. Pr. Šulo pasiūlymą piliečių saugumo reikalu. Buvo priimtas. Kalbėjo namų pard. Vilkelis ir arch. inž. Kelis iškeltais gyvenimo klausimais.

Paskui kalbėjo Bridgeporto namų savininkų atstovai: pirm. Montvilas, Kučinskas ir Kaulakis. Jie išreiškė padėką ir pritarimą veikti visiems namų savininkams organizuotai, ginant savo teises, o T. Kučinskas plačiau nušvietė taksų ir didžiųjų namų pastatymo ir priežiūros tvarką. Bridgeporto namų savininkų valdybai susirinkimas pavedė sušaukti kitą bendrą valdybų posėdį: Marquette Pk. Cicero, 18 kolonijos ir Brighton pk. Kalbėjo ir mišk. inž. V. Žemaitis iš 18 kolonijos. Sveikino gerą mintį kovoti jungtinėmis jėgomis, o Brighton Pk. J. Simanavičius ir Pr. Mažrimas — reiškė pasitenkinimą bendra veikla. A. Gintneris pasiūlė įrengti šviesas ties 61 St. prie Kedzie Ave., ir 71 St. prie Rockwell St. Susirinkimas pritarė ir pavedė valdybai kreiptis į vietos aldermonus.

J. Balčiūnas, Tarulis, A. Stankus, Jasius ir daug kitų narių kalbėjo vietos reikalais. Buvo pasiūlyta aplankyti sergantį narį A. Dargį. Po susirinkimo buvo vaišės, kurias paskyrė Demokratų Lyga. Vaišės išrūpino Juozaitis ir Preibis. Ačiū jiems!

Antanas Gintneris

Suvalkiečių Dr-ja

Suvalkiečių Draugija tiek praeityje, tiek paskutiniuoju laiku reiškiasi lietuvių veikloje ir labdarybės srityje. Ne tik ji prisideda aukomis ir paremia kiekvieną kultūrinį sumanymą, bet ir šiaip aktyviai dalyvauja visuomeninėje veikloje.

Štai neseniai įvyko Suvalkiečių Draugijos metinis susirinkimas, kurį pravedė mūsų darbščioji pirmininkė, Adela Burbienė. Į susirinkimą atsilankė neperdaugiausia narių, nes oras pasitaikė pusėtinai šaltas. Tačiau, nors narių ir nebuvo daug, bet susirinkimas praėjo gyvai ir daug įvairių dalykų buvo aptarta. Įsirašė trys nauji nariai, būtent: Julius Klimas, Bruno Papres ir Jonas Merkelis.

Po protokolo ir valdybos narių raportų priėmimo sekė įvairių komisijų pranešimai. Knygų patikrinimo komisija (Antanas Markauskas, Helen Vengeliauskas ir Petras Belin) pranešė, jog draugija gerai gyvuoja finansiškai ir turi nemažai narių. Praeitais metais draugija praturtėjo 845.6. Vadinasi, tiek atliko nuo pajamų, išmokėjus išlaidas.

Tai nuopelnas darbščios valdybos bei komisijų, kurios tvarkė parengimus.

Po Kalėdų įvykusio vakaro komisija (Helen Vengeliauskas ir Julia Sacauskas) pranešė, kad parengimas gerai pavyko, nors pasitaikė šaltas oras ir snigo. Užgavėnių blynų vakaro komisija (Mary ir Antanas Radzukinai bei Julia Sacauskas) pranešė, jog vakaras pasisekė. Draugijos rėmėjai nepabūgo nei sniego nei šalčių. Kaip sakoma, kurie netūno visą laiką prie pečiaus ir nesibijo iš namų išeiti, tie jaučiasi geriau ir yra sveikesni.

Draugija paaukojo 50 dolerių Chicagos Lietuvių Tarybai ir įgaliojo Kazį Malonį, kad jis tuos pinigus įteiktų Tarybai Vasario 16-tos minėjimo proga.

Draugija šiuos metus pradėjo, turėdama išde $7,116.74. Šiems metams valdyba pasiliko ta pati. Ji pasižymėjo veiklumu, tad nariai jos ir nepakeitė. Adela Burba ir vėl liko pirmininke. Ji tikrai yra nepamainoma, — ji pasižymi ne tik kaipo pirmininkė, bet ir savo darbštumu, talkindama įvairioms komisijoms.

Draugijos sekantis susirinkimas įvyks kovo 27 d. Hollywood Inn salėje, 2417 W. 43rd St. Pradžia 8 val. vakaro.

Ona Švirmickienė, koresp.

Sukeitė automobilius

John F. Keeley, Chicagos miesto korporacijos advokato padėjėjas, ketvirtadienį po darbo nuėjo pasiimti savo automobilį, kuris buvo 121 W. Illinois St. aikštėje. Tos aikštės patarnautojas atvežė menamai jo automobilį. Keeley įsėdo ir nuvažiavo, į Springfieldą, kur jis turėjo reikalų.

Po kurio laiko atėjo atsiimti savo automobilį Frederick H. Bartz iš Oak Park. Kai patarnautojas privažiavo menamai su jo automobiliu, tai Bartz ir akis išplėtė, nes automobilis buvo ne jo.

Greit viskas paaiškėjo: pasirodė, jog patarnautojas sumaišė automobilius, — Bartzo automobilį išdavė advokatui Keeley!

Tuoj buvo telefonuota į Keeley namus, bet pasirodė, jog jis yra išvykęs į Springfieldą. Pagaliau Keeley buvo pasiektas Springfielde. Tik tada jis susigriebė, jog tikrai jis atvažiavo ne savo automobiliu.

Penktadienį jis grįžo į Chicagą ir klaida buvo atitaisyta: Bartz'ui buvo grąžintas jo automobilis, o Keeley pasiėmė savo. Tiek vienas, tiek kitas pareiškė pasitenkinimą: girdi, džiaugiuosi atgavęs savo automobilį, nes jis geresnis...

Bartz, kuris turi ryšių su vitaminų gaminimo įmone, įteikė advokatui Keeley C. vitaminų: esą, gal jis tą klaidą padarė dėl to, kad jo akys yra nusilpusios...

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

IMMEDIATE OPENINGS FOR

COMBINATION LABORATORY AND X-RAY TECHNICIAN

Take charge of well equipped hospital department. Three technicians.
R. N.
DIRECTOR OF NURSING SERVICE
38-bed fully accredited hospital. Must be experienced and qualified to supervise affiliated student program. Excellent opportunity for right person. Salaries open. Also
REGISTERED NURSES
LICENSED PRACTICAL NURSES
Good salaries plus differential. Liberal personnel policies.

Wire, write, apply or call
Fred Shrimpton, Administrator.
or phone VI 2-6551.

SWIFT COUNTY
BENSON HOSPITAL
Benson, Minn.

STENOGRAPHER

EXPERIENCED, AGE 22 TO 45
MODERN OFFICE, ALL BENEFITS,
5 DAY WEEK, GOOD SALARY FOR QUALIFIED PERSON.

HANDY BUTTON MACH, CO.
2255 So. Rockwell
BI 7-7400

STENO - TYPIST

ALL COMPANY BENEFITS
37½ HOUR WEEK
AIR CONDITIONED OFFICE
AGE TO 35
PERMANENT POSITION
CLAIMS DEPT.

NEW AMSTERDAM CASUALTY INS. CO.

175 W. JACKSON, ROOM A-635
OR CALL MR. MARIANI

HA 7-9415

REIKALINGA moteris indų plovėja vakarais į valgyklą Gaiva, 3206 So. Halsted Street.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

JAUNI VYRAI 18—25
Baigę "Highschool" reikalingi dirbtuvės sandėlyje.
Daug progų pakėlimams.
Reikalingos rekomendacijos.
Turi mokėti angliškai.
HARWOOD MFG, CO.
466 W. Superior St.

HEAVY MACHINERY
ERECTION MAN
General area of
Midway Airport
A. HOLIDAY DISPLAY
4660 WEST 54th ST.
RE 5-8800

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

NAUJAS 3 BUTŲ
2—3 mieg. butai — 1½ vonios
1—2 mieg. butas
ATIDARYTAS APŽIŪRĖJIMUI
SEKMADIENĮ 1—5
4408 N. OAK PARK AVE.
$53,900.

NAUJAS 9 BUTŲ PASTATAS
7—1 mieg. butai, 2—2 mieg.
ATIDARYTAS APŽIŪRĖJIMUI
SEKMADIENĮ 1—5
4400 N. OAK PARK AVE.
$124,500.

11 BUTŲ PASTATAS
Parodomas tik iš anksto susitarus
6—2 mieg. butai
5—1 mieg. butai
Nedegamos medžiagos konstrukcijos.
4660-70 N. OAK PARK AVE.
$178,000.

12 BUTŲ PASTATAS
Parodomas tik iš anksto susitarus
Išimtinai rezidencijų apylinkė
6—2 mieg. butai
6—1 mieg. butai
5930 N. ODEL
$198,000.

Dėl smulkesnių informacijų skambinkite

PARKWAY DEVELOPMENT CO.

ROdney 3-3377

darbo dienomis

ATIDARYTAS SEKMADIENIAIS
17 So. Menard (apyl. 5800 West)
Savininkas parduoda 2 butų mūr., 6—7 kamb., moderniškos plytelių virt. ir vonios, pusiau išbaigtas rūsys, naujas šild., nauji porčiai, nauja "cyclone" tvora, Šv. Catherine's parapijoj.
Dėl informacijų skambinti tel.
ES 8-8742 arba MA 6-5773

MAINYSIU gražų namą esantį Palos Park, Illinois, į nuosavybę Chicagoje.
RE 7-6051

AUKSINĖ PROGA
Brighton Parke moderniškai įrengtas namas, centrinis šildymas, kabinetų virtuvė, plytelių nauja vonia, karpetais išklotas salionas, dideli miegamieji. Priešais didelė patalpa biznui. Yra garažas. Rami gatvė. Arti 47 ir California Ave. Įmokėti apie $3,000. Teirautis RE 7-7201.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

BRIGHTON PARKE išnuomojamas kambarys ir virtuvė, beismonte, su baldais. — VI 7-5887.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

A. ABALL ROOFING

Įsteigta prieš 48 metus

STOGAI — KAMINAI — RINOS
NUTEKAMIEJI VAMZDŽIAI

DEDAME NAUJAS "COPPER-ALLOY" RINAS. Jų nereikia dažyti; garantuotos visam laikui. Kaina ta pati kaip ir už galvanizuotas. Taip pat taisome senas rinas, išsmaliname ir dažome. Darbas garantuotas.
VISOKIUS STOGUS taisom, atnaujiname arba naujai dengiame. Vartojam fiber-asphalt. Garantuota, kad vanduo nepereis.
KAMINAI — mūrinami, valomi ir taisomi. Taip pat įdedame vamzdžius į originalius kaminus: tinka gazo, alyvos ir anglies apšildymams. Sulaiko drėgmę.
DAŽOM IŠ LAUKO IR CEMENTUOJAME. — Pilnai apsidraudę. — Nemokami apskaičiavimai. — Žemiausios kainos.
Atdara dieną ir naktį bei sekmadieniais.
LA 1-6047 arba RO 2-8778
Dirbame žiemos metu.

HEATING CONTRACTORS
Įstatome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius ir oro vėsintuvus. Vieninteliai iš lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujuose namuose.
CICERO HEATING AND SHEET METAL CO.
2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill.
Ofiso tel. 277-1442
Juozas Žemaitis OL 6-0412
ir
Victor Skade ST 8-9272

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai.
Apskaičiavimai nemokami.
Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.
Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., Chicago 9, Ill.
Tel.: VI 7-3447.

Russian divisions tied down in Eastern Europe

In Eastern Europe, eighty million brave men and women still resist Communist brainwashing. Radio Free Europe's daily broadcasts keep alive their faith in the Free World, combat Communist lies with the plain truth. R.F.E. needs your help to continue.

Send your contribution to

Radio Free Europe Fund
P.O. Box 1963, Mt. Vernon, N. Y.

Published as a public service in cooperation with The Advertising Council

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuošimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

5½ KAMB., MŪRINIS, 3 mieg., 3 metų senumo, gazo šild., alum. langai, arti 66th ir Western. $17,750.
6 BUTŲ MŪRINIS po 5 kamb., 60 pėdų sklypas, mūrinis garažas, alum. langai, Marquette Parko rajone. Nužeminta kaina.
2 BUTŲ MŪRINIS po 5 kamb., alyvos ir karšto vand. šild., Gage Parke. $26,750.
2 AUKŠTŲ MŪRINIS, 4 ir 4 kamb., 15 metų senumo, gazu ir karštu vand. šild., garažas. Arti 71st ir Richmond. Apžiūrėję duokite savo pasiūlymą.

DRAUDIMO AGENTŪRA, PATARNAUJAME VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS — J. BACEVIČIUS

BELL-VARPAS
REAL ESTATE - GENERAL INSURANCE - INCOME TAX
VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 9, šeštad. ir sekmad. nuo 9 iki 5.
6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

ARTI VISKO mūro bungalow, brangiai įrengtas butas, garažas. Palikite viską ir žiūrėkite! $21,500.
2 BUTŲ MEDINIS, apkaltas, 2 x 4 kamb. butai, atskiri šildymai gazu. $9,000.
ELEGANTIŠKA nauja 6 kamb. rezidencija. Prie parko. Tinka šeimai reprezentuotis ir gražiai gyventi. $28,000.
1½ AUKŠTO 3 butų medinis, 37 p. sklypas, naujai sutvarkyti butai, didelis garažas. $14,800.
TURIME LOTĄ 45 pėdų rinktinėje rezidencijų vietoje. Kreiptis betarpiai. $11,500.
NAUJAS modernus 6 kamb. mūras ir 2 auto mūro garažas, electronic durys, įrengtas rūsys. Įmokėti $3,500. Ne pirkinys, bet dovana. $22,000.
$10,000 NUOMOS iš namo, plius taverna, salė, savininkui butas. Įmokėti $13,000. Likusią sumą mokėsite po $250 kas mėnesį. Visa kaina — $32,500.
PERTVARKYTAS BUNGALOW, 2 butai, 4 ir 3 kamb., naujas šildymas gazu, mūro garažas. $23,400 arba geras pasiūlymas.
8 KAMB. BUNGALOW dideliai šeimai ir pajamos, 2 vonios, įrengtas beismontas. $17,400.

K. VALDIS REAL ESTATE
2458 West 69th Street — Tel.: RE 7-7200

DU ŠVARŪS mūr. namai ant vieno sklypo Marquette Pk. $17,900.
TAVERNA, 3x3 ir 1-4. 2 aukštų mūr. Marquette Pk. Geras biznis. Tik $31,000. Apžiūrėkite!
7½ KAMB. 10 METŲ mūr. rezidencija ant 1¼ akro žemės La Grange. Įrengtas rūsys. Gazo šiluma. Kilimai. 2½ vonios. Su namu sujugtas mūr. garažas. Apžiūrėkite — tikrai patiks!
5½ ir 3 KAMB. MŪR. prie Marquette Pk. su 25 pėdų tuščiu sklypu šalia. Gazo šiluma. Garažas. Viskas $19,000.
$15,000. — BRIGHTON PK. švarus 4½ ir 4 kamb. med. Gazo šiluma. Garažas. Alum. langai.
2 METŲ 5½ kamb. mūr. prie 67-os ir Western. Gazo šiluma. Kilimai. Vielų tvora. $18,500 — arba geriausias pasiūlymas.
ANT 50 PĖDŲ sklypo 5½ kamb. 9 m. mūr. su prijungtu garažu. Įvažiavimas iš šono. Kilimai. Gazo šiluma. Centralinis oro vėsinimas. Įrengtas rūsys. Apsauga nuo potvynio. Alum. langai. Galima rytoj užimti. $30,000.
SAVININKAS išsikelia iš Čikagos! 6 metų 5½ kamb. mūr. namas ant 35 pėdų sklypo. Ąžuolo medis. Gazo šildymas. 1½ mašinos garažas. Metalinė tvora. Gera progą! $18,900.
VASARVIETĖ su visais įrengimais ir atsargomis Sandūnuose. Apie $12,000 gryno pelno per sezoną. Rimtas pasiūlymas nebus atmestas!
1½ AUKŠTO mūr.: 5½ ir 4½, Marquette Pk. Naujas gazo-karšto vandens šildymas. Apsauga nuo potvynio. 2 auto garažas. $26,500.
PARDUOS NEBRANGIAI! 2x3 ir biznio patalpa mūr. name Marquette Pk. Gazo šiluma. 2 auto garažas. Gera vieta.
5 METŲ 2x4½ mūr. Marquette Pk. Ąžuolo medis. Keramikos plytelės. 2 šildymo sistemos. Kilimai. Alum. langai. Apžiūrėkite!
LABAI MODERNIŠKAS 5½ kmb. 2 metų mūr. Gage Pk. Kepimo - virimo krosnys. Apsauga nuo potvynio. 1½ vonios. Tinkamas bet kokios profesijos šeimai.
7 METŲ 5½ kmb. mūr. bungalow prie 71-os ir St. Louis. Gazo šiluma. Kilimai. $19,000. Geras — apžiūrėkite!
OAK LAWN 5 kmb. 11 metų mūr. ant 40 pėdų sklypo. Gazo šiluma. Garažas. $16,750.
$600 MĖN. PAJAMŲ — 4x4 10 metų mūr. Brookfielde. 4 atskiros šildymo sistemos. Šaldytuvai ir krosnys. Dvigubi langai. Didelis sklypas. $49,500.
Į VAKARUS nuo Pulaski 8 metų 4½ kmb. mūr. Apsauga nuo potvynio. 2 maš. garažas. $20,750 — arba artimiausias pasiūlymas.

PILDOME INCOME TAKSAS

P. LEONAS REAL ESTATE
2735 West 71st Street. WAlbrook 5-6015

5½ KAMB. BEVEIK NAUJAS, netoli mūsų įstaigos, tik $18,400.
SAVININKUI 5 kamb. butas ir $70 mėn. pajamų, mūrinis, netoli mūsų įstaigos, $19,500.
1½ AUKŠTO MŪRINIS, 5 ir 4 kmb., nauja šilima gazu, 60th ir Lawndale apyl. $23,500.
2 BUTŲ tik virš 10 metų mūrinis, šiluma gazu, 2 a. garažas, gražioje M. Parko vietoje, $33,000.
LUXUS 6 kamb., tik 4 metų mūras, viskas viename aukšte, šiluma gazu, alum. langai, platus sklypas. Tik $26,000.
6 KAMBARIŲ MŪRINIS, plytelių virtuvė ir vonia. 30 pėdų sklypas, šildymas gazu. Gage Parke. Tik $16,500.

NERIS REAL ESTATE
6924 SO. WESTERN AVE. TEL.: 471-0321

MŪRINIS 2 x 4 ir butas rūsy, garažas, Brighton Parke, $23,900.
MEDINIS 4 KAMB., platus lotas, nauja vonia, Marquette P., $10,000.
MŪRINIS 9 metų, 4 kamb., garažas, 72 ir Sacramento. $17,900.
MŪRINIAI 2 namai ant 1 loto (6 ir 4), Marquette Parke., $18,500.
MEDINIS — bizniui patalpa ir 4 kamb. butas, naujas garažas. $10,500.
MŪRINIS 3 mieg. bungalow. Didelis kambariai, garažas. $15.900.

KAIRYS, 2501 W. 69th St. HE 6-5151 ar HE 6-2099

2x5 MŪR., extra modernus, 2 auto mūr. garažas, poilsio kamb. sklepe, geriausioj vietoj Brighton Parke.
2x6 MEDINIS, c. šild., garažas, tik $16,200, nedaug įmokėti.
5 KAMB., 3 mieg., medinis prie Archer, tik $11,000, proga dideliai šeimai.
TAVERNA prie judraus kampo, Brighton Parke.
6 ir 4 — 1½ AUKŠTO Marquette Parke.

ŠIMAITIS
Realty, Income Tax Service
2737 W. 43rd St. — CL 4-2390

2 BUTŲ MŪRINIS, apyl. Central ir North, 2 po 5-is, beržo medžio spintelės, plytelių vonia, atskiri gazo šild., 2 auto garažas. Savininkas.
BE 7-2892

PROGA BRIGHTON PARKE
2 butų po 5 kamb., moderniškas mūrinis, įrengtas rūsys, daug įvairių priedų. $28,500.
A. NORKUS REAL ESTATE
Income Tax service
2405 West 51st St. WA 5-5030

KAIMYNE,
Gal Jūs norite parduoti, pirkti ar išnuomoti savo nuosavybę? O gal Jums reikia užpildyti INCOME TAX ar kokių nors kitokių teisinių patarnavimų? Viską Jums gali atlikti tiksliai, sąžiningai ir greitai

ŠIMKUS
Realty - Notary Public
4259 So. MAPLEWOOD AVE.
Telef. CL 4-7450 arba YA 7-2046

PERKAME, parduodame, mainome įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 West 59th Street
PRospect 8-5454

GRAŽUS KAMPINIS SKLYPAS tinkantis restoranui, vartotų mašinų pardavimui, gazolino stočiai ar apartamentiniam namui, randasi prie 79th, Kedzie ir Southwest highway. 26,000 kvadratinių pėdų, $2.00 pėda. Parduosiu arba mainysiu. RE 7-6051.

4½% current dividend — 5% on investment bonus

4½% DIVIDENDĄ MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS.
4 metų investment bonus sąskaitom mokam 4½% dividendą kas pusmetį ir ekstra ½% per metus išmokam pabaigoj 4 metų.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

Skubiai reikalingas tarnautojas ar tarnautoja, kreiptis į Lietuvių Kompaniją

WORLD PARCEL SERVICE
3320 SO. HALSTED ST. — CHICAGO 8, ILL.
Tel.: YA 7-0677

Ta proga primename, kad yra įvairių pakeitimų dėl siuntinių, prieš sudarant siuntinį, prašau pasiteirauti mūsų kompanijoje.